

26.09.2012

Ryj/10

§ 266

Justering av Helsingfors stads miljöpolicy

HEL 2011-009764 T 11 00 00

Beslut

Stadsfullmäktige beslutade i enlighet med stadsstyrelsens förslag godkänna målen för Helsingfors stads uppdaterade miljöpolicy i enlighet med förslaget från den miljöpolitiska arbetsgruppen, vilket utgör bilaga 1.

I miljöpolicyen ställs stadens miljömål på medellång och lång sikt inom följande delområden: klimatskydd, luftvård, bullerbekämpning, vattenskydd, skydd av natur och mark, anskaffningar, avfall och materialeffektivitet, miljömedvetenhet och -ansvarighet samt miljöledning och samverkan.

Dessutom godkände stadsfullmäktige följande hemställningskläm:

Stadsfullmäktige anser att det är viktigt att verkställandet av strategin för främmande arter påskyndas. (Essi Kuikka)

Behandling

Efter att diskussion hade förts i ärendet, konstaterade ordföranden att det under diskussionen hade framställts ett understött förslag, vars godkännande hade inneburit att behandlingen av ärendet avbryts. Ordföranden uppmanade därför de följande talarna att inskränka sina yttranden till frågan om återremiss av ärendet till stadsstyrelsen. Eventuella förslag till återremiss på andra grunder skulle framställas under denna diskussion.

Efter att ha förklarat diskussionen om återremiss avslutad anförde ordföranden såsom redogörelse att följande förslag om återremiss hade framställts under diskussionen.

Ledamoten Mari Puoskari understödd av ledamoten Anni Sinnemäki hade föreslagit att ärendet återremitteras för ny beredning utgående från att

- målet för minskning av växthusgasutsläppen ska bli 30 % före år 2020
- införande av trängselavgifter läggs till som en luftvårdsåtgärd
- skogiga naturskyddsområden läggs till åtminstone i enlighet med naturskyddsprogrammet
- förvaltningarna får ett bindande årligt verksamhetsmål för minskning av växthusgasutsläppen, och målfallet följs regelbundet som en del av uppföljningen av ekonomin och verksamheten kvartalsvis.

Redogörelsen befanns vara riktig.

26.09.2012

Ryj/10

Ordföranden framställde och fullmäktige godkände följande omröstningsproposition: Den som vill fortsätta behandlingen av ärendet röstar ja; vinner nej, har ledamoten Mari Puoskaris förslag om återremiss godkänts.

22 omröstningen

JA-förslag: Fortsättning

NEJ-förslag: Ärendet återremitteras för ny beredning utgående från att

- målet för minskning av växthusgasutsläppen ska bli 30 % före år 2020
- införande av trängselavgifter läggs till som en luftvårdsåtgärd
- skogiga naturskyddsområden läggs till åtminstone i enlighet med naturskyddsprogrammet
- förvaltningarna får ett bindande årligt verksamhetsmål för minskning av växthusgasutsläppen, och målutfallet följs regelbundet som en del av uppföljningen av ekonomin och verksamheten kvartalsvis.

Ja-röster: 55

Maija Anttila, Sirpa Asko-Seljavaara, Jorma Bergholm, Maria Björnberg-Enckell, Gunvor Brettschneider, Arto Bryggare, Mika Ebeling, Matti Enroth, Juha Hakola, Jussi Halla-aho, Rakel Hiltunen, Nina Huru, Jukka Järvinen, Seppo Kanerva, Arja Karhuvaara, Heikki Karu, Laura Kolbe, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Jere Lahti, Pauli Leppä-aho, Jyrki Lohi, Hannele Luukkainen, Terhi Mäki, Lasse Männistö, Sole Molander, Seija Muurinen, Jarmo Nieminen, Jan D Oker-Blom, Sara Paavolainen, Osku Pajamäki, Jaana Pelkonen, Terhi Peltokorpi, Sanna Perkiö, Heli Puura, Tatu Rauhamäki, Risto Rautava, Laura Rissanen, Wille Rydman, Harri Saksala, Lea Saukkonen, Riitta Snäll, Johanna Sydänmaa, Ilkka Taipale, Kaarin Taipale, Tarja Tenkula, Astrid Thors, Nils Torvalds, Ulla-Marja Urho, Tuomo Valokainen, Antti Valpas, Olli Valtonen, Jan Vapaavuori, Tuulikki Vuorinen, Thomas Wallgren

Nej-röster: 29

Zahra Abdulla, Outi Alanko-Kahiluoto, Tuija Brax, Yrjö Hakanen, Kimmo Helistö, Mari Holopainen, Sirkku Ingervo, Jessica Karhu, Emma Kari, Tuuli Kousa, Minerva Krohn, Essi Kuikka, Reiska Laine, Otto Lehtipuu, Eija Loukoila, Alina Mänttari-Buttler, Elina Moisio, Sari Näre, Sirpa Puhakka, Mari Puoskari, Tuomas Rantanen, Pekka Saarnio, Hanna-Kaisa Siimes, Anni Sinnemäki, Johanna Sumuvuori, Sanna Vesikansa, Tea Vikstedt, Julia Virkkunen, Ville Ylikahri

Frånvarande: 1

Pia Pakarinen

Stadsfullmäktige hade beslutat fortsätta behandlingen av ärendet.

26.09.2012

Ryj/10

Efter att ha förklarat diskussionen i själva ärendet avslutad anförde ordföranden såsom redogörelse att följande två motförslag hade framställts under diskussionen.

Ledamoten Yrjö Hakanen understödd av ledamoten Julia Virkkunen: Under "Luftvård" på sidan 4 ges första punkten i målen på medellång sikt följande lydelse: Växthusgasutsläppen (förbrukningsrelaterade) har sjunkit med minst 30 % till år 2020, som en följd av förbättrad energieffektivitet och övergång till energiproduktion med låga emissioner i livscykeln (jämförelseår 1990).

Ledamoten Sari Näre understödd av ledamoten Julia Virkkunen: Tillägg under punkten "Skydd av natur och mark, undermomentet: medellång sikt, natur".

I gatu-, trafikleds- och parkplanerna tas det till utgångspunkt att gamla friska träd och buskar ska skyddas.

Ordföranden föreslog och fullmäktige godkände följande omröstningsförfarande: Vartdera motförslaget tas särskilt upp till omröstning.

23 omröstningen

JA-förslag: Stn

NEJ-förslag: Under "Luftvård" på sidan 4 ges första punkten i målen på medellång sikt följande lydelse: Växthusgasutsläppen (förbrukningsrelaterade) har sjunkit med minst 30 % till år 2020, som en följd av förbättrad energieffektivitet och övergång till energiproduktion med låga emissioner i livscykeln (jämförelseår 1990).

Ja-röster: 59

Maija Anttila, Sirpa Asko-Seljavaara, Jorma Bergholm, Maria Björnberg-Enckell, Gunvor Brettschneider, Arto Bryggare, Mika Ebeling, Matti Enroth, Juha Hakola, Jussi Halla-aho, Rakel Hiltunen, Nina Huru, Sirkku Ingervo, Jukka Järvinen, Seppo Kanerva, Jessica Karhu, Arja Karhuvaara, Heikki Karu, Laura Kolbe, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Jere Lahti, Pauli Leppä-aho, Jyrki Lohi, Hannele Luukkainen, Terhi Mäki, Lasse Männistö, Sole Molander, Seija Muurinen, Jarmo Nieminen, Jan D Oker-Blom, Sara Paavolainen, Osku Pajamäki, Pia Pakarinen, Jaana Pelkonen, Terhi Peltokorpi, Sanna Perkiö, Heli Puura, Tatu Rauhamäki, Risto Rautava, Laura Rissanen, Wille Rydman, Pekka Saarnio, Harri Saksala, Lea Saukkonen, Riitta Snäll, Johanna Sydänmaa, Ilkka Taipale, Kaarin Taipale, Tarja Tenkula, Astrid Thors, Nils Torvalds, Ulla-Marja Urho, Tuomo Valokainen, Antti Valpas, Olli Valtonen, Jan Vapaavuori, Tuulikki Vuorinen, Thomas Wallgren

Nej-röster: 26

Zahra Abdulla, Outi Alanko-Kahiluoto, Tuija Brax, Yrjö Hakanen, Kimmo Helistö, Mari Holopainen, Emma Kari, Tuuli Kousa, Minerva Krohn, Essi Kuikka, Reiska Laine, Otto Lehtipuu, Eija Loukoila, Alina Mänttari-Buttler, Elina Moisio, Sari Näre, Sirpa Puhakka, Mari Puoskari, Tuomas Rantanen, Hanna-Kaisa Siimes, Anni Sinnemäki, Johanna Sumuvuori, Sanna Vesikansa, Tea Vikstedt, Julia Virkkunen, Ville Ylikahri

24 omröstningen

JA-förslag: Stn

NEJ-förslag: Tillägg under punkten "Skydd av natur och mark, undermomentet: medellång sikt, natur". I gatu-, trafikleds- och parkplanerna tas det till utgångspunkt att gamla friska träd och buskar ska skyddas.

Ja-röster: 59

Maija Anttila, Sirpa Asko-Seljavaara, Jorma Bergholm, Maria Björnberg-Enckell, Gunvor Brettschneider, Arto Bryggare, Mika Ebeling, Matti Enroth, Juha Hakola, Jussi Halla-aho, Rakel Hiltunen, Nina Huru, Jukka Järvinen, Seppo Kanerva, Arja Karhuvaara, Heikki Karu, Laura Kolbe, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Minerva Krohn, Jere Lahti, Pauli Leppä-aho, Jyrki Lohi, Eija Loukoila, Hannele Luukkainen, Terhi Mäki, Lasse Männistö, Sole Molander, Seija Muurinen, Jarmo Nieminen, Jan D Oker-Blom, Osku Pajamäki, Pia Pakarinen, Jaana Pelkonen, Terhi Peltokorpi, Sanna Perkiö, Sirpa Puhakka, Heli Puura, Tatu Rauhamäki, Risto Rautava, Laura Rissanen, Wille Rydman, Pekka Saarnio, Harri Saksala, Lea Saukkonen, Riitta Snäll, Johanna Sydänmaa, Ilkka Taipale, Kaarin Taipale, Tarja Tenkula, Astrid Thors, Nils Torvalds, Ulla-Marja Urho, Tuomo Valokainen, Antti Valpas, Olli Valtonen, Jan Vapaavuori, Tea Vikstedt, Tuulikki Vuorinen

Nej-röster: 23

Zahra Abdulla, Outi Alanko-Kahiluoto, Tuija Brax, Yrjö Hakanen, Kimmo Helistö, Mari Holopainen, Sirkku Ingervo, Jessica Karhu, Emma Kari, Tuuli Kousa, Essi Kuikka, Reiska Laine, Alina Mänttari-Buttler, Elina Moisio, Sari Näre, Mari Puoskari, Tuomas Rantanen, Hanna-Kaisa Siimes, Anni Sinnemäki, Johanna Sumuvuori, Sanna Vesikansa, Julia Virkkunen, Ville Ylikahri

Blanka: 3

Otto Lehtipuu, Sara Paavolainen, Thomas Wallgren

Stadsfullmäktige hade godkänt stadsstyrelsens förslag.

Ordföranden anförde såsom redogörelse att följande tre förslag till hemställningsklämmor hade framförts under diskussionen:

Yrjö Hakanen understödd av Tea Vikstedt: Stadsfullmäktige förutsätter att det utreds hur det vid detaljplaneläggningen går att se till att det inte byggs nya bostadshus i bullerområden.

Yrjö Hakanen understödd av Tea Vikstedt: Stadsfullmäktige förutsätter att stadsstyrelsen utreder hur det för behandling i fullmäktige kan beredas principiella riktlinjer för högt byggande och för den framtida användningen av obebyggda stränder.

Essi Kuikka understödd av Julia Virkkunen: Stadsfullmäktige anser att det är viktigt att verkställandet av strategin för främmande arter påskyndas.

Redogörelsen befanns vara riktig.

Ordföranden föreslog och fullmäktige godkände följande omröstningsförfarande: Hemställningsklämmorna tas var och en särskilt upp till omröstning.

Ordföranden framställde och fullmäktige godkände följande omröstningsproposition: Den som godkänner ledamoten Yrjö Hakanens förslag till hemställningskläm röstar ja; den som motsätter sig klämman röstar nej.

25 omröstningen

JA-förslag: Stadsfullmäktige förutsätter att det utreds hur det vid detaljplaneläggningen går att se till att det inte byggs nya bostadshus i bullerområden.

NEJ-förslag: Motsätter sig

Ja-röster: 18

Yrjö Hakanen, Nina Huru, Seppo Kanerva, Emma Kari, Reiska Laine, Eija Loukoila, Alina Mänttari-Buttler, Sari Näre, Terhi Peltokorpi, Sirpa Puhakka, Pekka Saarnio, Harri Saksala, Ulla-Marja Urho, Tuomo Valokainen, Antti Valpas, Sanna Vesikansa, Tea Vikstedt, Thomas Wallgren

Nej-röster: 36

Zahra Abdulla, Outi Alanko-Kahiluoto, Sirpa Asko-Seljavaara, Maria Björnberg-Enckell, Tuija Brax, Arto Bryggare, Juha Hakola, Sirkku Ingervo, Heikki Karu, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Minerva Krohn, Jere Lahti, Pauli Leppä-aho, Lasse Männistö, Elina Moisio, Seija Muurinen, Jarmo Nieminen, Jan D Oker-Blom, Pia Pakarinen, Jaana Pelkonen, Sanna Perkiö, Tuomas Rantanen, Tatu Rauhamäki, Risto Rautava, Laura Rissanen, Wille Rydman, Lea Saukkonen,

Hanna-Kaisa Siimes, Riitta Snäll, Johanna Sumuvuori, Johanna Sydänmaa, Ilkka Taipale, Nils Torvalds, Olli Valtonen, Ville Ylikahri

Blanka: 31

Maija Anttila, Jorma Bergholm, Gunvor Brettschneider, Mika Ebeling, Matti Enroth, Jussi Halla-aho, Kimmo Helistö, Rakel Hiltunen, Mari Holopainen, Jukka Järvinen, Jessica Karhu, Arja Karhuvaara, Laura Kolbe, Tuuli Kousa, Essi Kuikka, Otto Lehtipuu, Jyrki Lohi, Hannele Luukkainen, Terhi Mäki, Sole Molander, Sara Paavolainen, Osku Pajamäki, Mari Puoskari, Heli Puura, Anni Sinnemäki, Kaarin Taipale, Tarja Tenkula, Astrid Thors, Jan Vapaavuori, Julia Virkkunen, Tuulikki Vuorinen

Ledamoten Sirkku Ingervo meddelade att hennes avsikt hade varit att rösta ja.

Stadsfullmäktige hade inte godkänt ledamoten Yrjö Hakanens förslag till hemställningskläm.

Ordföranden framställde och fullmäktige godkände följande omröstningsproposition: Den som godkänner ledamoten Yrjö Hakanens förslag till hemställningskläm röstar ja; den som motsätter sig klämman röstar nej.

26 omröstningen

JA-förslag: Stadsfullmäktige förutsätter att stadsstyrelsen utreder hur det för behandling i fullmäktige kan beredas principiella riktlinjer för högt byggande och för den framtida användningen av obebyggda stränder.

NEJ-förslag: Motsätter sig

Ja-röster: 23

Outi Alanko-Kahiluoto, Tuija Brax, Yrjö Hakanen, Sirkku Ingervo, Jessica Karhu, Tuuli Kousa, Reiska Laine, Eija Loukoila, Alina Mänttari-Buttler, Sari Näre, Sirpa Puhakka, Mari Puoskari, Tuomas Rantanen, Pekka Saarnio, Hanna-Kaisa Siimes, Anni Sinnemäki, Astrid Thors, Nils Torvalds, Tuomo Valokainen, Sanna Vesikansa, Tea Vikstedt, Julia Virkkunen, Thomas Wallgren

Nej-röster: 27

Sirpa Asko-Seljavaara, Maria Björnberg-Enckell, Gunvor Brettschneider, Matti Enroth, Juha Hakola, Arja Karhuvaara, Heikki Karu, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Minerva Krohn, Jere Lahti, Pauli Leppä-aho, Lasse Männistö, Seija Muurinen, Jarmo Nieminen, Jan D Oker-Blom, Pia Pakarinen, Jaana Pelkonen, Sanna Perkiö, Tatu Rauhamäki, Risto Rautava, Wille Rydman, Lea Saukkonen, Riitta Snäll, Johanna Sydänmaa, Olli Valtonen, Ville Ylikahri

Blanka: 35

Zahra Abdulla, Maija Anttila, Jorma Bergholm, Arto Bryggare, Mika Ebeling, Jussi Halla-aho, Kimmo Helistö, Rakel Hiltunen, Mari Holopainen, Nina Huru, Jukka Järvinen, Seppo Kanerva, Emma Kari, Laura Kolbe, Essi Kuikka, Otto Lehtipuu, Jyrki Lohi, Hannele Luukkainen, Terhi Mäki, Elina Moisio, Sole Molander, Sara Paavolainen, Osku Pajamäki, Terhi Peltokorpi, Heli Puura, Laura Rissanen, Harri Saksala, Johanna Sumuvuori, Ilkka Taipale, Kaarin Taipale, Tarja Tenkula, Ulla-Marja Urho, Antti Valpas, Jan Vapaavuori, Tuulikki Vuorinen

Stadsfullmäktige hade inte godkänt ledamoten Yrjö Hakanens förslag till hemställningskläm.

Ordföranden framställde och fullmäktige godkände följande omröstningsproposition: Den som godkänner ledamoten Essi Kuikkas förslag till hemställningskläm röstar ja; den som motsätter sig klämmen röstar nej.

27 omröstningen

JA-förslag: Stadsfullmäktige anser att det är viktigt att verkställandet av strategin för främmande arter påskyndas.

NEJ-förslag: Motsätter sig

Ja-röster: 45

Zahra Abdulla, Outi Alanko-Kahiluoto, Maija Anttila, Tuija Brax, Arto Bryggare, Yrjö Hakanen, Kimmo Helistö, Rakel Hiltunen, Mari Holopainen, Nina Huru, Sirkku Ingervo, Jukka Järvinen, Jessica Karhu, Emma Kari, Tuuli Kousa, Minerva Krohn, Essi Kuikka, Jere Lahti, Reiska Laine, Otto Lehtipuu, Jyrki Lohi, Eija Loukoila, Terhi Mäki, Alina Mänttari-Buttler, Elina Moisio, Sari Näre, Jarmo Nieminen, Sara Paavolainen, Osku Pajamäki, Sirpa Puhakka, Mari Puoskari, Tuomas Rantanen, Pekka Saarnio, Harri Saksala, Hanna-Kaisa Siimes, Anni Sinnemäki, Johanna Sumuvuori, Tarja Tenkula, Astrid Thors, Nils Torvalds, Tuomo Valokainen, Antti Valpas, Sanna Vesikansa, Julia Virkkunen, Ville Ylikahri

Blanka: 40

Sirpa Asko-Seljavaara, Jorma Bergholm, Maria Björnberg-Enckell, Gunvor Brettschneider, Mika Ebeling, Matti Enroth, Juha Hakola, Jussi Halla-aho, Seppo Kanerva, Arja Karhuvaara, Heikki Karu, Laura Kolbe, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Pauli Leppä-aho, Hannele Luukkainen, Lasse Männistö, Sole Molander, Seija Muurinen, Jan D Oker-Blom, Pia Pakarinen, Jaana Pelkonen, Terhi Peltokorpi, Sanna Perkiö, Heli Puura, Tatu Rauhamäki, Risto Rautava, Laura Rissanen, Wille Rydman, Lea Saukkonen, Riitta Snäll, Johanna Sydänmaa, Ilkka

26.09.2012

Ryj/10

Taipale, Kaarin Taipale, Ulla-Marja Urho, Olli Valtonen, Jan Vapaavuori, Tea Vikstedt, Tuulikki Vuorinen, Thomas Wallgren

Stadsfullmäktige hade godkänt ledamoten Essi Kuikkas förslag till hemställningskläm.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Erja Saarinen, biträdande stadssekreterare, telefon: 310 36102
erja.saarinen(a)hel.fi

Bilagor

- 1 HEL 2011-009764 Kaupungin ympäristöpolitiikan tarkistaminen_Ympäristöpolitiikan työryhmän ehdotus_4.6.2012.pdf
- 2 HEL 2011-009764 Helsingin kaupungin ympäristöpolitiikan päivittämisen taustamuistio_28.6.2012.pdf
- 3 Äänestyslista

Beslutsförslag

Stadsfullmäktige beslutar godkänna målen för Helsingfors stads uppdaterade miljöpolicy i enlighet med förslaget från den miljöpolitiska arbetsgruppen, vilket utgör bilaga 1.

I miljöpolicyen ställs stadens miljömål på medellång och lång sikt inom följande delområden: klimatskydd, luftvård, bullerbekämpning, vattenskydd, skydd av natur och mark, anskaffningar, avfall och materialeffektivitet, miljömedvetenhet och -ansvarighet samt miljöledning och samverkan.

Föredraganden

Bakgrund

Stadens miljöpolitiska styrning har långa anor i Helsingfors. Stadens första miljöpolicy godkändes i stadsfullmäktige år 1999 och den uppdaterades senast 30.3.2005.

Miljöprogrammet har varit ett centralt verktyg för miljöledarskap. I Helsingfors har man utarbetat och genomfört fyra miljöprogram. Dessutom godkände stadsfullmäktige år 2002 ett omfattande verksamhetsprogram för hållbar utveckling, som innehöll ett stort antal miljöpolitiska beslut. I Helsingfors har man även utarbetat program för olika delområden inom miljöskydd, såsom de lagstadgade dokumenten verksamhetsprogram för luftvård (Stn 19.5.2008) samt verksamhetsplan för bullerbekämpning (Stn 17.11.2008). Stadens energipolitiska riktlinjer godkändes i stadsfullmäktige i januari 2008.

Stadsfullmäktige godkände 29.4.2009 stadsstyrelsens förslag till strategiprogram för åren 2009–2012, i vilket det även dras upp riktlinjer för många miljöfrågor. I strategiprogrammet definieras stadens riktlinjer i frågor som gäller klimatskydd, trafik och energianvändning, miljöskydd och skydd av Östersjön samt i upphandlingsrelaterade miljöfrågor.

Den ovannämnda sektoriseringen av miljöprogrammen i kombination med miljöriktlinjerna i strategin har lett till en situation där det inte längre finns ett behov för ett omfattande miljöprogram. Allmänna mål för miljöpolitiken har dock alljämt ansetts behövliga. Stadsfullmäktige beslutade därför i samband med godkännandet av förslaget till strategiprogram att stadens miljöpolicy ska uppdateras.

Behandling av ärendet

Den miljöpolitiska arbetsgruppen

I strategiprogrammet 2009-2012, som stadsfullmäktige godkände 29.4.2009, konstateras att miljöpolicyen bör uppdateras och tas upp till behandling i fullmäktige. Stadsdirektören beslutade 20.1.2010 (§ 13) vid behandlingen i direktörskollegiet tillsätta en arbetsgrupp, vars uppgift är att justera Helsingfors stads miljöpolicy så att den kan tas upp till behandling i fullmäktige före utgången av år 2010. Justeringen av stadens miljöpolicy skulle ta ställning särskilt till de miljöpolitiska delområden som inte har granskats i strategiprogrammet eller Helsingfors Energis utvecklingsprogram.

Till ordförande för arbetsgruppen utsågs biträdande stadsdirektör Pekka Sauri och till medlemmar representanter från miljöcentralen, stadsplaneringskontoret, ekonomi- och planeringscentralen, Helsingfors Energi, fastighetskontoret, byggnadstillsynsverket, anskaffningscentralen, socialverket, hälsovårdscentralen, utbildningsverket, byggnadskontoret och HST.

Arbetsgruppen godkände vid sitt möte 15.12.2010 förslaget till Helsingfors stads miljöpolicy samt bakgrundspromemorian. Under den tid arbetsgruppen var verksam framgick dessutom ett behov av att bedöma de ekonomiska och sociala konsekvenserna samt miljökonsekvenserna av miljöpolitiken. Konsekvensbedömningen blev färdig i januari 2011.

Stadsfullmäktige beslutade 18.1.2012 (§ 10) tillstyrka den uppdaterade versionen av Helsingfors Energis utvecklingsprogram med sikte på en kolneutral framtid. Arbetsgruppen bedömde att Helsingfors Energis utvecklingsprogram inte orsakar behov av ändring av arbetsgruppens förslag till miljöpolicy.

Arbetsgruppens förslag föredrogs för stadsstyrelsen 20.2.2012. Stadsstyrelsen beslutade 20.2.2012 (§ 180) återremittera ärendet för ny beredning, varvid det begärs utlåtanden av stadsplaneringsnämnden, fastighetsnämnden, miljönämnden, nämnden för allmänna arbeten, direktionen för HST, direktionen för Helsingfors Energi och direktionen för Helsingfors Hamn om Helsingfors stads uppdaterade mål för miljöpolicy.

Remissförfarande

Utlåtande om förslaget till stadens miljöpolicy gavs av miljönämnden, direktionen för Helsingfors Energi, direktionen för affärsverket trafikverket (HST), direktionen för affärsverket Helsingfors Hamn, stadsplaneringsnämnden, fastighetsnämnden och nämnden för allmänna arbeten.

Utlåtandena i saken kan i sin helhet läsas i detta ärendes beslutshistoria.

Räddningsverket, i egenskap av central aktör i oljebekämpningen, deltog dessutom i arbetet på målet "Vattenskydd".

Den miljöpolitiska arbetsgruppen granskade utlåtandena och gjorde med anledning av dessa de ändringar som den ansåg vara behövliga i sitt förslag till stadens miljöpolicy.

Ändringar i målen för stadens miljöpolicy efter remissförfarandet

KLIMATSKYDD

Målet (medellång sikt) har kompletterats med det beslut om höjning av andelen förnybar energi till 20 % fram till år 2020 som ingår i de av stadsfullmäktige godkända strategiprogrammet.

Med anledning av miljönämndens utlåtande har det efter mening "Växthusgasutsläppen (förbrukningsrelaterade) har sjunkit, som en följd av förbättrad energieffektivitet och övergång till energiproduktion med låga emissioner i livscykel, med minst 20 % till år 2020 (jämförelseår 1990)" tillagts "Förutsättningarna att höja utsläppsmålet till 30 % utreds".

Med anledning av utlåtandet från nämnden för allmänna arbeten har formuleringen för energieffektivitetsmålet preciserats till "Energieffektiviteten har förbättrats med 20 % till år 2020 (mätare förbrukningen per invånare, jämförelseår 2005). Dessutom har målet ändrats så att det fått följande lydelse: "Anpassning till klimatförändringen integreras i alla förvaltningars verksamhet i syfte att minimera riskerna. Kommuninvånarna och företag ges information om effekterna av klimatförändringen och sätten att bereda sig på denna."

26.09.2012

Ryj/10

LUFTVÅRD

Med anledning av utlåtandet från nämnden för allmänna arbeten har målet "Antalet dygn som överskrider gränsvärdesnivån för inandningsbara partiklar (PM10) per dygn har minst halverats från den nuvarande tillåtna nivån (35 dygn/år) och är alltså under 18 dygn per år" kompletterats med texten "Överskridningar som entydigt beror på långväga spridning beaktas inte".

VATTENSKYDD

Målet "Stigningshindren för fiskar har avlägsnats till år 2020", som ingick i arbetsgruppens tidigare förslag, har strukits med anledning av utlåtandet för nämnden för allmänna arbeten, eftersom det är fråga om en åtgärd och inte ett mål.

Nämnden för allmänna arbeten, direktionen för Helsingfors Hamn och räddningsverket ansåg det vara behövligt att införa riktlinjer för oljebekämpning i miljöpolicy. Med anledning av utlåtandena infördes det i målet en passus om beredskap för större oljeolycksrisker på Östersjön. Målet har formulerats i samråd av den miljöpolitiska arbetsgruppen och räddningsverket enligt följande:

(Lång sikt) Oljebekämpningen hindrar olja från att nå bebyggda stränder i de flesta förhållanden.

(Medellång sikt, skydd av Östersjön) Effekten av Helsingfors egen oljebekämpning på mängden och utbredningen av den olja som når bebyggda stränder är betydande i de flesta naturförhållanden. Helsingfors oljebekämpningshjälp till Östersjöns skärgård är anmärkningsvärt effektiv.

(Medellång sikt, skydd av ytvatten i Helsingfors) Oljebekämpningen hindrar att skadan sprids, och olja samlas upp på vattenytan och stränderna skyddas effektivt. Staden har tillräckligt med egna utbildade grupper för rengöring av stränderna.

SKYDD AV NATUR OCH MARK

Med anledning av stadsplaneringsnämndens utlåtande har målet omformulerats så att texten "kala berg, strandklippor och åsar" har strukits, så att målet inte kan tolkas som ett kategoriskt och ovillkorligt mål.

ANSKAFFNINGAR, AVFALL OCH MATERIALEFFEKTIVITET

Med anledning av fastighetsnämndens och miljönämndens utlåtanden har jämförelseåret i målet "Anskaffningar, avfall och materialeffektivitet" ändras från 2011 till 2013.

Målet om bättre logistik för jordmassor, överskottsmassor och förorenad mark har med anledning av utlåtandet från nämnden för allmänna arbeten flyttats från "Skydd av natur och mark" till "Anskaffningar, avfall och materialeffektivitet".

Helsingfors stads miljöpolicy - arbetsgruppens förslag 4.6.2012

Miljöpolicyen preciserar de miljöpolitiska målen i stadens strategiprogram 2009–2012 och ställer mål för de miljöskyddsområden som inte omfattas av strategiprogrammet.

Målen i Helsingfors stads miljöpolicy är klimatskydd, luftvård, bullerbekämpning, vattenskydd, skydd av natur och mark, anskaffningar, avfall och materialeffektivitet, miljömedvetenhet och -ansvarighet samt miljöledning och samverkan.

Målen i utkastet till miljöpolicy har ställts både på lång sikt till år 2050 och på medellång sikt till ca år 2020. Miljöpolicyen är inte ett åtgärdsprogram, eftersom det finns olika alternativ och sätt att fullfölja merparten av målen. Åtgärderna som genomförs bereds separat i samband med förvaltningarnas normala verksamhetsplanering och beslutsfattande samt beredning och genomförande av program för olika delområden inom miljöskydd.

Utöver det egentliga utkastet till miljöpolicy har man utarbetat en bakgrundspromemoria (bilaga 2), vars första del ger en bakgrund till miljöpolicyen efter de ämnesområden som nämns ovan. I den andra delen av bakgrundspromemorian behandlas konsekvensbedömningen i utkastet till miljöpolicy efter ämnesområde. Bedömningen delas in i bedömningar av ekonomiska, sociala och hälsomässiga konsekvenser samt miljökonsekvenser. Som en del av beredningen av varje enskilt ämnesområde inom miljöpolicyen har man även granskat internationella och nationella mål och förbindelser i anslutning till de olika temana.

KLIMATSKYDD

Lång sikt

- Helsingfors eftersträvar en kolneutral framtid till år 2050. Uppfyllelsen av målet följs upp med regelbunden rapportering, varvid nödvändiga korrigeringar kan utföras i åtgärdsprogrammet.
- Helsingfors är en av de främsta aktörerna i fråga om energieffektivitet, kampen mot klimatförändringen och anpassningen till den, såväl nationellt som internationellt.

Medellång sikt

- Växthusgasutsläppen (förbrukningsrelaterade) har sjunkit, som en följd av förbättrad energieffektivitet och övergång till energiproduktion med låga emissioner i livscykeln, med minst 20 % till år 2020 (jämförelseår 1990). Förutsättningarna att höja utsläppsmålet till 30 % utreds.
- Andelen förnybar energi är minst 20 % år 2020.
- Energieffektiviteten har förbättrats med 20 % till år 2020 (mätare förbrukningen per invånare, jämförelseår 2005).
- Anpassning till klimatförändringen integreras i alla förvaltningars verksamhet i syfte att minimera riskerna. Kommuninvånarna och företag ges information om effekterna av klimatförändringen och sätten att bereda sig på denna.

LUFTVÅRD

Lång sikt

- Avgaserna från trafiken försämrar inte luftkvaliteten (nästan inga utsläpp från vägtrafiken).
- Antalet dygn som överskrider gränsvärdesnivån för inandningsbara partiklar (PM10) per dygn har minst halverats från den nuvarande tillåtna nivån (35 dygn/år) och är alltså under 18 dygn per år. Överskridningar som entydigt beror på långväga spridning beaktas inte.
- Transporten och användningen av förnybar energi försämrar inte luftkvaliteten (biobränslen, biomassa och småskalig vedeldning).

Medellång sikt

- Gränsvärdena för luftkvalitet har inte överskridits efter år 2015. Luftens föroreningshalt (inkl. finpartiklar) har efter detta fortsatt att minska.
- Målvärdena och de nationella riktvärdena för luftkvalitet överskrids inte.

BULLERBEKÄMPNING

Lång sikt

- Riktvärdena för miljöbuller överskrids inte. Människorna exponeras inte för långvarigt, särskilt av trafiken orsakat kraftigt buller som har en skadlig effekt på hälsan.

Medellång sikt

- Exponeringen för buller har minskat så att invånarantalet i områden där bullernivån dagtid överstiger ekvivalentnivån 55 dB

- är minst 20 % mindre än år 2003 (gamla bostadsområden; inga nya invånare som exponeras för buller).
- Exponeringen särskilt för starkt buller har minskat så att det år 2020 inte finns invånare som exponeras för buller som överstiger ekvivalentnivån 70 dB dagstid och 65 dB nattetid (gamla bostadsområden).
 - Vid de känsligaste befolkningsgruppernas verksamhetsställen, bl.a. i daghemmen, lekparkernas, skolornas och äldreboendenas lek- och vistelseområden underskrider ekvivalentnivån dagtid 60 dB (gamla verksamhetsställen).

VATTENSKYDD

Lång sikt

- Helsingfors egen näringsbelastning på vattendrag har fortsatt att minska och nyttoanvändningen av näringsämnen har effektiviserats.
- Antalet överströmningar i det kombinerade avloppsnätverket har halverats från den nuvarande nivån.
- Oljebekämpningen hindrar olja från att nå bebyggda stränder i de flesta förhållanden.

Medellång sikt, SKYDD AV ÖSTERSJÖN

- Havsmiljön utanför Helsingfors är till år 2020 i gott skick i enlighet med EU:s havsstrategidirektiv.
- En god nivå för kustvattenformationerna utanför Helsingfors uppnås till år 2027 genom extra åtgärder som är i enlighet med vattenförvaltningsplanen.
- Effekten av Helsingfors egen oljebekämpning på mängden och utbredningen av den olja som når bebyggda stränder är betydande i de flesta naturförhållanden. Helsingfors oljebekämpningshjälp till Östersjöns skärgård är anmärkningsvärt effektiv.

Medellång sikt, SKYDD AV HELSINGFORS YTVATTEN

- Centraliserad vattenförsörjning har byggts på de centrala rekreativholmarna i Helsingfors.
- Antalet överströmningar i det kombinerade avloppsnätverket har minskat med 20 % från den nuvarande nivån.
- Oljebekämpningen hindrar att skadan sprids och olja samlas upp på vattenytan och stränderna skyddas effektivt. Staden har tillräckligt med egna utbildade grupper för rengöring av stränderna.

SKYDD AV NATUR OCH MARK

26.09.2012

Ryj/10

Lång sikt, NATUR

- Helsingfors mångformiga stadsnatur med sina särdrag har bevarats som en del av den integrerade stadsstrukturen.

Medellång sikt, NATUR

- Den ekologiska funktionsdugligheten av ett omfattande grönt nätverk säkras som en del av en regional helhet.
- Etablerade naturtyper och organismarter bevaras genom att vårda och återställa dem vid behov.
- Skogarnas och kärrens naturliga strukturdrag bevaras.
- Naturens mångfald i kulturmiljöer bevaras genom långsiktig upprustning och vård.
- Byggande i områden som planlagts som grönområden kompenseras i samband med planläggning och planering av grönområden till exempel genom att förbättra funktionaliteten och den ekologiska kvaliteten i grönområden, återställa naturobjekt eller skapa nya närliggande grönmiljöer.

Lång sikt, MARK

- Förorenad mark inom stadens område har sanerats senast i samband med byggande så att den inte heller i fortsättningen är till skada för hälsan eller miljön.

Medellång sikt, MARK

- Gamla soptippar på stadens område saneras.
- Markens naturliga egenskaper och funktioner (biologiska, kemikaliska och fysikaliska) bevaras i grönområden.
- Bevarandet av betydande geologiska objekt har säkrats.

ANSKAFFNINGAR, AVFALL OCH MATERIALEFFEKTIVITET

Lång sikt

- Material- och ekoeffektiviteten i stadens funktioner har blivit betydligt bättre och beaktas i alla investeringar, anskaffningar och betydande projekt.

Medellång sikt, ANSKAFFNINGAR

- Miljökriterier ingår i 50 % av stadens upphandlingsprocesser till år 2015.
- Miljökriterier ingår i 100 % av stadens upphandlingsprocesser till år 2020 (miljökriterierna kan vara antingen ovillkorliga krav eller jämförelsegrunder).

26.09.2012

Ryj/10

- Alla förvaltningar och dottersammanslutningar utbildas för att göra hållbara anskaffningar.

Medellång sikt, AVFALL

- Mängden kommunalt avfall som stadsorganisationen producerar stabiliseras på 2013 års nivå och mängden avfall per anställd har sjunkit med 10 % till år 2020.
- Materialåtervinningsgraden för kommunalt avfall som stadsorganisationen producerar har stigit med 10 procentenheter till år 2020.
- Mängden kommunalt avfall som produceras inom stadens område stabiliseras på 2013 års nivå och mängden avfall per invånare har sjunkit med 10 % till år 2020.
- Logistiken för jordmassor som behövs i byggande, överskottsmassor och förorenad mark har organiserats ekonomiskt och ekoeffektivt.

MILJÖMEDVETENHET OCH -ANSVARIGHET

Lång sikt

- Miljömedvetenheten hos Helsingfors stads anställda och invånare är bland de tre bästa bland huvudstäderna i Europa.
- Stadsborna och stadens anställda har förbundit sig till de miljöpolitiska målen.

Medellång sikt

- Helsingfors är en föregångare inom miljöfostran.
- Varje arbetsgemenskap har en utbildad ekoansvarig.
- Ett serviceutbud som stöder helsingforsarnas hållbara livsstil gör miljövalen enkla.
- Stadens anställda är medvetna om hur de kan bära ansvar för miljön i sitt handlande och beaktar miljöansvaret i sitt arbete.
- Beslutsfattarnas goda miljömedvetenhet gör det möjligt att fatta beslut i vilka ansvaret för miljön tas i beaktande.

MILJÖLEDNING OCH SAMVERKAN

Medellång sikt, MILJÖLEDNING

- Affärsverken använder ett verifierat miljöledningssystem.
- Förvaltningarna och dottersammanslutningarna innesluter miljöledning i sin verksamhet i överensstämmelse med principerna för lättare miljöledningssystem.
- Miljöledning tas upp som en del av förvaltningarnas och affärsverkens resultatpremiesystem och övriga belöningsformer.

26.09.2012

Ryj/10

Medellång sikt, SAMVERKAN

- Staden söker aktivt partnerskap och bildar nätverk med företag och andra intressegrupper för att uppnå målen för stadens miljöpolicy och samtidigt stödja genomförandet av stadens näringsstrategi.
- Ekokompassen är ett känt system för förbättrande av miljöledning inom små och medelstora företag och det är tillgängligt för alla små och medelstora företag i huvudstadsregionen.
- Östersjöutmaningen har antagits av 300 aktörer som staden stöder i genomförandet av högklassiga åtgärdsprogram för att effektivisera skyddet av Östersjön.
- Ett miljöprogram eller en miljöplan utarbetas för samtliga stora evenemang som arrangeras i staden.

Uppföljning

Stadens årliga miljörapportering är ett centralt verktyg vid uppföljning av miljöpolicy. Rapporten som presenteras för stadsfullmäktige kommer att innehålla en kort redogörelse för de åtgärder som staden under verksamhetsåret har vidtagit för att genomföra de miljöpolitiska målen.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Erja Saarinen, biträdande stadssekreterare, telefon: 310 36102
erja.saarinen(a)hel.fi

Bilagor

- 1 HEL 2011-009764 Kaupungin ympäristöpolitiikan tarkistaminen_Ympäristöpolitiikan työryhmän ehdotus_4.6.2012.pdf
- 2 HEL 2011-009764 Helsingin kaupungin ympäristöpolitiikan päivittämisen taustamuistio_28.6.2012.pdf

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 17.09.2012 § 1023

HEL 2011-009764 T 11 00 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

26.09.2012

Ryj/10

Kaupunginvaltuusto päättäneen hyväksyä Helsingin kaupungin päivitetyn ympäristöpolitiikan tavoitteet liitteenä 1 olevan ympäristöpolitiikan työryhmän ehdotuksen mukaisesti.

Ympäristöpolitiikassa asetetaan kaupungin keskipitkän ja pitkän aikavälin ympäristötavoitteet seuraavilla osa-alueilla: ilmastonsuojelu, ilmansuojelu, meluntorjunta, vesiensuojelu, luonnon ja maaperänsuojelu, hankinnat, jätteet ja materiaalitehokkuus, ympäristötietoisuus ja -vastuullisuus sekä ympäristöjohtaminen ja kumppanuudet.

Käsittely

17.09.2012 Ehdotuksen mukaan äänestyksin

Palautusehdotus:

Ville Ylikahri:

Palautetaan asia uudelleen valmisteltavaksi siten, että

- kasvihuonepäästöjen alentamistavoitteeksi otetaan 30% vuoteen 2020 mennessä.

- lisätään ruuhkamaksujen käyttöönotto ilmansuojelun toimenpiteeksi

- lisätään metsäisiä luonnonsuojelualueita luonnonsuojeluohjelman mukaisesti

- asetetaan virastoille vuotuinen sitova toiminnallinen tavoite

kasvihuonepäästöjen vähentämiseksi ja seurataan tavoitteiden

toteutumista säännöllisesti osana talouden ja toiminnan seurantaa

Kannattajat: Outi Ojala

Äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus:

Palautetaan asia uudelleen valmisteltavaksi siten, että

- kasvihuonepäästöjen alentamistavoitteeksi otetaan 30% vuoteen 2020 mennessä.

- lisätään ruuhkamaksujen käyttöönotto ilmansuojelun toimenpiteeksi

- lisätään metsäisiä luonnonsuojelualueita luonnonsuojeluohjelman mukaisesti

- asetetaan virastoille vuotuinen sitova toiminnallinen tavoite

kasvihuonepäästöjen vähentämiseksi ja seurataan tavoitteiden

toteutumista säännöllisesti osana talouden ja toiminnan seurantaa

Jaa-äännet: 10

Sirpa Asko-Seljavaara, Maria Björnberg-Enckell, Juha Hakola, Tarja

26.09.2012

Ryj/10

Kantola, Risto Kolanen, Osku Pajamäki, Terhi Peltokorpi, Tatu Rauhamäki, Laura Rissanen, Johanna Sydänmaa

Ei-äännet: 5

Annika Andersson, Elina Moisio, Outi Ojala, Vesa Peipinen, Ville Ylikahri

Tyhjä: 0

Poissa: 0

10.09.2012 Pöydälle

20.02.2012 Palautettiin

13.02.2012 Pöydälle

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Erja Saarinen, apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 36102
erja.saarinen(a)hel.fi

Markus Lukin, johtava ympäristösuunnittelija, puhelin: 310 31606
markus.lukin(a)hel.fi

Jari Viinanen, ympäristötarkastaja, puhelin: 310 31519
jari.viinanen(a)hel.fi

Kiinteistölautakunta 03.05.2012 § 262

HEL 2011-009764 T 11 00 00

Päätös

Lautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle ympäristöpolitiikan tavoitteista seuraavan lausunnon:

Yleistä

Ympäristöpolitiikan tarkistaminen ja uusien tavoitteiden määrittäminen on tärkeää ja ajankohtaista. Vuonna 1999 kaupunginvaltuuston ensimmäisen kerran hyväksymän ympäristöpolitiikan tavoitteita tarkistettiin viimeksi vuonna 2005.

Uuden ympäristöpolitiikan tavoitteet poikkeavat paljon vanhoista, jotka olivat laajoja poliittisia linjauksia. Nyt ehdotetut tavoitteet ovat osaltaan hyvinkin yksityiskohtaisia ja vastaavat erilaisten ympäristöön liittyvien ohjelmien toimenpiteitä. Tavoitteiden aiheuttamia kustannuksia ei ole

pystytty määrittelemään riittävän tarkasti. Liian haasteellisista ja paljon kustannuksia aiheuttavista tavoitteista tulee helposti toiveita, jotka eivät koskaan toteudu.

Tavoitteisiin liittyvän taustamuistion mukaan suuri osa esitetyistä tavoitteista on jo päätetty erilaisissa ympäristöohjelmissa ja muissa kaupungin tekemissä päätöksissä. Voidaankin harkita, onko kaupungin syytä esittää ympäristöpoliittisissa linjauksissa omien jo päätettyjen ohjelmien toimenpiteitä tavoitteiksi. Tavoitteenahan voisi olla tällöin, että noudatetaan jo tehtyjä päätöksiä ja ohjelmia. Samojen asioiden päätättäminen useaan kertaan vie uskottavuutta ympäristönsuojelulta, ja useiden eri ohjelmien ja nyt vielä samoja asioita sisältävän ympäristöpolitiikan seuranta on turhauttavaa.

Osa tavoitteista on sellaisia, että niiden toteutuminen on erittäin epävarmaa, esimerkiksi melulle altistumisen vähentyminen kahdeksassa vuodessa, ja osa taas on sellaisia, jotka toteutuvat joka tapauksessa kuten maaperän puhdistamiseen liittyvä tavoite.

Ympäristöpolitiikalla tulisi luoda laajemmat linjaukset kaupungin toiminnan avuksi, ja virastojen ja laitosten määrittää tarvittavat ympäristöpolitiikan tavoitteiden mukaiset toimenpiteet toimintaansa varten. Samalla organisaation olisi mahdollista selvittää tavoitteista aiheutuvat kustannukset ja määrärahatarpeet.

Ympäristöpolitiikan tavoitteet on jaettu pitkään ja keskipitkään aikaväliin. Pitkällä aikavälillä tarkoitetaan ajanjaksoa nykyhetkestä vuoteen 2050. Nämä tavoitteet eivät saisi olla liian yksityiskohtaisia vaan kohtuullisen yleisiä, koska vajaassa neljässäkymmenessä vuodessa koko ympäristönsuojelu ja siihen liittyvät mittauskeinot ym. muuttuvat varmasti.

Kaupungin ympäristöpolitiikkaa tehdään asukkaita varten. Sen vuoksi kaikkien tavoitteiden tulisi olla sellaisia, että asukkaat voivat ne ymmärtää olematta ympäristönsuojelun asiantuntijoita. Myös asukkaiden ja yritysten osallistuminen useisiin toimenpiteiden toteuttamisiin on tavoitteiden toteutumisen kannalta merkittävää ja myös erittäin vaativaa. Tulisikin selvittää, mitä kyseisiltä tahoilta vaaditaan ja kuinka ne saadaan motivoitua sitoutumaan toimenpiteisiin. Erilaisten ihmisten motivointi vaatii suunnitelmallista tiedottamista ja kouluttamista, ja niitä varten on myös varattava määrärahoja.

Ilmastonsuojelu

Ilmastonsuojelun merkitys on pitkällä aikavälillä erittäin suuri. Kaikki virastot ja laitokset joutuvat miettimään talousarvionsa puitteissa toimintansa vaikutuksia ilmastoon ja sopeutumista ilmastomuutokseen.

26.09.2012

Ryj/10

Ilmastonsuojelun tavoitteet perustuvat jo tehtyihin päätöksiin tai lainsäädäntöön.

Ilmansuojelu

Ilmansuojelun tavoitteiden toteutuminen riippuu merkittävästi liikenteestä. Julkisen liikenteen houkuttelevuuden lisääminen on tärkeää tavoitteiden saavuttamiseksi ja sen toimintaedellytyksiä on kehitettävä jatkossakin, vaikkakin se kustannusvaikutusten vuoksi on vaikeaa. Liikkumistarvetta voidaan vähentää ja julkisen ja joukkoliikenteen osuutta kasvattaa maankäyttöä tiivistävällä kaupunkisuunnittelu- ja tonttipolitiikalla. Yhtenä maankäyttöön liittyvänä tavoitteena voisi olla yksityisen ja julkisen palveluverkon sekä toimitilojen keskittäminen raideverkoston läheisyyteen ja aluekeskuksiin.

Tavoite, jonka mukaan ilman laadun raja-arvoja ei ylitetä vuoden 2015 jälkeen, ei taustamuistion tietojen perusteella voi toteutua vilkkaasti liikennöidyillä kaduilla eikä myöskään kaukokulkeutumisen huippujen vuoksi.

Ympäristömelu

Ympäristömelun keskipitkän aikavälin tavoitteiden toteutuminen on erityisen vaativaa. Kahdeksassa vuodessa on erittäin vaikeaa vähentää 20 prosenttia melulle altistuvista asukkaista vanhoilla asuinalueilla. Useat esitetyt toimenpiteet ovat sellaisia, että kaupunki ei voi vaikuttaa niiden toteutumiseen. Esimerkiksi valtio rahoittaa meluesteitä vilkkaasti liikennöityjen väylien varsille omien aikataulujensa mukaan. On tärkeää, että jo olemassa olevia vähämeluisia alueita suojellaan.

On myös huomattava, että tavoitteiden tulee olla sellaisia, että ympäristönsuojelullisesti tärkeä täydennysrakentaminen on mahdollista. Oikein kohdennetulla täydentämismääräytöksellä voidaan myös vähentää liikenne- ja erityisesti yksityisautoilun tarvetta, mikä osaltaan voi edistää ympäristömelun vähentymistavoitteisiin pääsemistä.

Vesiensuojelu

Vesiensuojelun tavoitteet ovat pääosin Itämeri-haasteen hyväksytyjä toimenpiteitä, joita on konkretisoitu ympäristöpolitiikan tavoitteiksi.

Luonnon- ja maaperänsuojelu

Luonnonsuojelun tavoitteet eivät saa olla ristiriitaisia täydennysrakentamisen tavoitteiden kanssa. Jotta ilmastoa, ilmansuojelua ja melua koskevat ympäristöpolitiikan tavoitteet voidaan pyrkiä toteuttamaan, tulee rakentamista tiivistää asukkaiden

26.09.2012

Ryj/10

liikkumistarpeen vähentämiseksi ja energiatehokkuuden lisäämisen vuoksi. Täydennysrakentamisen avulla voidaan myös vähentää paineita viheralueille rakentamiselle.

Tavoitteena on esitetty myös viheralueille rakentamisen kompensointia jossain läheisessä kohteessa. Kyseisen tavoitteen kustannuksia ei ole voitu määrittää, koska menettelyä ei ole vielä tarkemmin suunniteltu. Kyseinen tavoite on siten vielä liian suunnittelematon ja sen kustannus- ja maankäytölliset vaikutukset saattavat olla arvaamattomia. Viheralueiden riittävyys tuleekin varmistaa jo kaavoituksessa ja muussa tapauksessa rahoittaa kyseiset toimenpiteet erillisillä määrärahoilla.

Östersundomin alueen rakentaminen tiiviinä ja raideliikenteeseen tukeutuvana asuinalueena on merkittävä hanke Suomessa, minkä lisäksi alueella on tärkeitä luonnonsuojelullisia arvoja. Alueen suunnittelussa rakentamistavoitteiden sopeuttaminen alueen luonnonsuojelutarpeisiin on ensiarvoisen tärkeää.

Pitkän aikavälin tavoitteena on, että pilaantunut maaperä on käsitelty siten, ettei siitä ole haittaa terveydelle tai ympäristölle. Tavoite on sikäli helppo saavuttaa, ettei Helsingissä ole tiedossa sellaisia kunnostuskohteita, joista aiheutuisi nykyisellään terveys- tai ympäristöhaittoja, ja maaperä kunnostetaan nykyisinkin aina rakentamisen yhteydessä. Tällainen itsestään toteutuva tavoite tulisi poistaa.

Hankinnat, jätteet ja materiaalitehokkuus

Tavoitteet kaupunkiorganisaation tuottaman yhdyskuntajätteen määrän vähentämiseksi ovat järkeviä sekä taloudellisesti että ympäristönsuojelullisesti. Tosin kyseisen jätteen määrä ei liene kokonaisuudessaan selvillä vertailuvuodeksi ehdotettuna vuonna 2011. Ensimmäinen tavoite voisi olla kattava jätemäärien rekisteröinti virastoissa ja laitoksissa.

Jätteiden keskipitkän aikavälin tavoitteena on kaupungille asettavien tavoitteiden lisäksi alueen jätemäärän pienentymistä koskeva tavoite. Kyseiseen tavoitteeseen kaupunki voi vaikuttaa pääosin vain tiedottamalla ja motivoimalla asukkaita ja yrityksiä. Tosin teknisin keinoin voidaan tulevaisuudessa lisätä asukkaiden tietoa omasta jätteiden tuottamisestaan. Esimerkiksi jätteiden putkikeräysjärjestelmässä on mahdollista laskuttaa asukkaita heidän tuottamansa jätemäärän mukaan. Tämä voi vaikuttaa vähentävästi jätemääriin, kuten huoneistokohtainen vedenmittaus on vaikuttanut veden käyttöön.

Kaupungin ympäristöpolitiikan tarkistamisen työryhmän ehdotus ja taustamuistio ovat liitteinä.

26.09.2012

Ryj/10

Käsittely

03.05.2012 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Tuuttila Juhani: Muutan esitystäni seuraavasti:

Lausuntoehdotuksen 11. kappale muutetaan ensimmäistä virkettä lukuun ottamatta kuulumaan seuraavasti: Julkisen liikenteen houkuttelevuuden lisääminen on tärkeää tavoitteiden saavuttamiseksi ja sen toimintaedellytyksiä on kehitettävä jatkossakin, vaikkakin se kustannusvaikutusten vuoksi on vaikeaa. Liikkumistarvetta voidaan vähentää ja julkisen ja joukkoliikenteen osuutta kasvattaa maankäyttöä tiivistävällä kaupunkisuunnittelu- ja tonttipolitiikalla. Yhtenä maankäyttöön liittyvänä tavoitteena voisi olla yksityisen ja julkisen palveluverkon sekä toimitilojen keskittäminen raideverkoston läheisyyteen ja aluekeskuksiin.

Lausuntoehdotuksen 13. kappale poistetaan.

Lausuntoehdotuksen 15. kappaleeseen lisätään uusi viimeinen virke.

Vastaehdotus:

Tuomas Viskari: Esitän seuraavan vastaehdotuksen:

Lausuntoehdotuksen 10. kappale poistetaan.

Kannattajat: Tuula Paalimäki

Vastaehdotus:

Tuomas Viskari: Esitän seuraavan vastaehdotuksen:

Lausuntoehdotuksen 14. kappaleen viimeinen virke muutetaan kuulumaan seuraavasti: Esimerkiksi valtio rahoittaa melusteitä vilkkaasti liikennöityjen väylien varsille omien aikataulujensa mukaan.

Kannattajat: Tuula Paalimäki

Vastaehdotus:

Tuomas Viskari: Esitän seuraavan vastaehdotuksen:

Lausuntoehdotuksen 19. kappale muutetaan kuulumaan seuraavasti: Östersundomin alueen rakentaminen tiiviinä ja raideliikenteeseen tukeutuvana asuinalueena on merkittävä hanke Suomessa, minkä lisäksi alueella on tärkeitä luonnonsuojelullisia arvoja. Alueen suunnittelussa rakentamistavoitteiden sopeuttaminen alueen luonnonsuojelutarpeisiin on ensiarvoisen tärkeää.

Kannattajat: Tuula Paalimäki

Vastaehdotus:

Kirsi Pihlaja: Esitän seuraavan vastaehdotuksen:

Lausuntoehdotuksen 14. kappaleeseen lisätään uusi

26.09.2012

Ryj/10

seuraavansisältöinen viimeinen virke: On tärkeää, että jo olemassa olevia vähämeluisia alueita suojellaan.

Kannattajat: Tuomas Viskari

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Lausuntoehdotuksen 10. kappale poistetaan.

Jaa-äännet: 3

Olli Saarinen, Nina Suomalainen, Tuomo Valve

Ei-äännet: 6

Jyrki Lohi, Sole Molander, Tuula Paalimäki, Kirsi Pihlaja, Kermen Soitu, Tuomas Viskari

Tyhjä: 0

Poissa: 0

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Lausuntoehdotuksen 14. kappaleen viimeinen virke muutetaan kuulumaan seuraavasti: Esimerkiksi valtio rahoittaa melusteita vilkkaasti liikennöityjen väylien varsille omien aikataulujensa mukaan.

Jaa-äännet: 4

Olli Saarinen, Kermen Soitu, Nina Suomalainen, Tuomo Valve

Ei-äännet: 5

Jyrki Lohi, Sole Molander, Tuula Paalimäki, Kirsi Pihlaja, Tuomas Viskari

Tyhjä: 0

Poissa: 0

3 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Lausuntoehdotuksen 19. kappale muutetaan kuulumaan seuraavasti: Östersundomin alueen rakentaminen tiiviinä ja raideliikenteeseen tukeutuvana asuinalueena on merkittävä hanke

26.09.2012

Ryj/10

Suomessa, minkä lisäksi alueella on tärkeitä luonnonsuojelullisia arvoja. Alueen suunnittelussa rakentamistavoitteiden sopeuttaminen alueen luonnonsuojelutarpeisiin on ensiarvoisen tärkeää.

Jaa-äännet: 3

Jyrki Lohi, Olli Saarinen, Tuomo Valve

Ei-äännet: 6

Sole Molander, Tuula Paalimäki, Kirsi Pihlaja, Kermen Soitu, Nina Suomalainen, Tuomas Viskari

Tyhjä: 0

Poissa: 0

4 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Lausuntoehdotuksen 14. kappaleeseen lisätään uusi seuraavansisältöinen viimeinen virke: On tärkeää, että jo olemassa olevia vähämeluisia alueita suojellaan.

Jaa-äännet: 4

Sole Molander, Olli Saarinen, Kermen Soitu, Tuomo Valve

Ei-äännet: 5

Jyrki Lohi, Tuula Paalimäki, Kirsi Pihlaja, Nina Suomalainen, Tuomas Viskari

Tyhjä: 0

Poissa: 0

19.04.2012 Pöydälle

Esittelijä

osastopäällikkö
Juhani Tuuttila

Lisätiedot

Katarina Kurenlahti, toimistopäällikkö, puhelin: 310 36415
katarina.kurenlahti(a)hel.fi

Liikennelaitos-liikelaitoksen johtokunta (HKL) 03.05.2012 § 86

HEL 2011-009764 T 11 00 00

Postadress

PB 1
00099 HELSINGINFORS STAD
hallintokeskus@hel.fi

Besöksadress

Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/hallintokeskus>

Telefon

+358 9 310 1641

Telefax

+358 9 655 783

FO-nummer

0201256-6

Kontonr

FI0680001200062637

Moms nr

FI02012566

26.09.2012

Ryj/10

Päätös

Liikennelaitos –liikelaitoksen johtokunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Ympäristöpolitiikan työryhmän ehdotuksen mukainen ympäristöpolitiikan tavoitteiden jakaminen pitkään ja keskipitkään aikaväliin on hyvä ratkaisu.

HKL katsoo, että kaupungin tulee sopivalla menettelyllä myös määritellä lyhyen aikajänteen ympäristöpoliittiset tavoitteet ja toimenpiteet liittyen esimerkiksi kaupungin strategiatyöhön ja sen täytäntöönpanoon niin, että kaikki kaupungin virastot ja laitokset tulevat kattavasti kuulluksi tässä prosessissa.

Vuositasolla kaupungin ympäristöpolitiikan tavoitteiden toteutumista edistävät toimenpiteet tulee määritellä selkeästi ja käytännönläheisesti talousarviossa.

Ympäristöpolitiikan tavoitteiden toteutuminen edellyttää jatkuvasti päivitettävää toimenpideohjelmaa. Toimenpideohjelma mainitaan lausunnolla olevassa ehdotuksessa lyhyesti vain ilmastonsuojelukohdassa. Ympäristöpolitiikan seurannan ja tavoitteiden toteutumisen kannalta on kuitenkin välttämätöntä, että ympäristöpoliittisten tavoitteiden toteutumista tukeva toimenpideohjelma kattaa kaikki ympäristöpolitiikan osa-alueet niin, että käydään toimenpiteet ja niiden, aikatauluttaminen, vastuuttaminen sekä tarvittavat mittarit seurantaa varten.

HKL:n perustehtävä on tuottaa ympäristöystävällisiä ja laadukkaita raideliikennepalveluita, vastata Helsingin raideliikenneinfrastruktura ja edistää yhteistyökumppaneidensa kanssa Helsingin seudun liikenteen toimivuutta, elinvoimaa ja viihtyisyyttä. Mm. ilmastomuutoksen vaikutusten vähentämisessä on liikenteen osalta Helsingissä ja pääkaupunkiseudulla keskeinen ratkaisu tukeutuminen vahvasti yhä edelleen kehittyvään raideliikenneverkkoon.

HKL painottaa, että kaupunki- ja yhdyskuntasuunnittelussa on erittäin tärkeää ottaa huomioon joukkoliikennetarpeet ja muun liikkumisen tarpeet jo kaupunki- ja asuinalue-suunnittelun alkuvaiheessa. Tämän vuoksi HKL esittää, että ympäristöpolitiikassa tulee jatkuvasti tarpeita käsiteltäessä ottaa kantaa joukkoliikenteen edellytyksiin ja kehittämiseen esimerkiksi ottamalla raporttiin oma jakso joukkoliikenteestä, jossa selvitetään joukkoliikenteen hyötyjä ja mahdollisuuksia ympäristöpolitiikan kannalta.

Esittelijä

hallintojohtaja
Yrjö Judström

26.09.2012

Ryj/10

Lisätiedot

Elina Tartia, henkilöstöpalvelupäällikkö, puhelin: 310 35110
elina.tartia(a)hel.fi

Yleisten töiden lautakunta 24.04.2012 § 208

HEL 2011-009764 T 11 00 00

HKR 2009-889

Päätös

Yleisten töiden lautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon.

Yleistä

Rakennusvirasto on antanut ympäristökeskukselle lausunnon marraskuussa 2010 Helsingin kaupungin ympäristöpolitiikan luonnosvaiheessa (5.11.2010 HKR 2009-889). Kyseinen lausunto on otettu huomioon tässä lausunnossa niiden asioiden osalta, jotka ovat edelleen ajankohtaisia.

Tämän lausunnon liitteessä 1 on koonti keskeisimmistä taustamuistion päivitystarpeista.

Ilmastonsuojelu

Helsingin hiilineutraali tulevaisuus vuoteen 2050 mennessä on haastava tavoite, jossa avainasemassa ovat energiantuotannon muuttaminen vähemmän päästöjä aiheuttavaksi sekä asukkaiden ja yritysten motivointi ilmastotalkoisiin. Keskipitkän aikavälin tavoitteet ovat sen sijaan samansuuntaisia kuin ne, joihin Helsingin kaupunki on jo nyt sitoutunut. Energiatavoitteiden parantamistavoitteen osalta vertailuvuosi tulee mainita tavoitteen yhteydessä. Energiansäästöä ja kasvihuonekaasupäästöjä koskevien tavoitteiden asettamisessa tulee ottaa huomioon myös kaupungin kasvutavoitteet.

Ilmastonmuutoksen ehkäisyssä kaupungin energiatavoitteiden ja energiansäästöön tähtäävä työ on edennyt tavoitteenasettelusta. Muun muassa Kuntien energiatavoitteiden sopimuksen (KETS) toimintasuunnitelman ja Covenant of Mayorsin Sustainable Energy Action Planin toimenpiteitä toteutetaan parhaillaan. Lisäksi vuonna 2011 valmistui myös kaupunginjohtajan asettaman työryhmän raportti Parhaat Energiatavoitteiden Käytännöt.

Rakentamisessa pitkät massojen kuljetusmatkat lisäävät huomattavasti energiankulutusta. Kaupungin on määrätietoisesti parannettava massatalouden hallintaa jo kaavoituksesta lähtien.

26.09.2012

Ryj/10

Ilmastonmuutokseen sopeutumista koskeva tavoite tulee konkretisoida. Sopeutumisessa tulee huomioida muun muassa riskien minimoiminen ja niihin varautuminen sekä tapahtuneiden vaurioiden korjaaminen. Rakennusviraston nykyisten määrärahojen puitteissa ilmastomuutoksen sopeutumisen toimet ovat rajallisia.

Ilmansuojelu

Pitkän aikavälin tavoitteen mukaan liikenteen pakokaasut eivät heikennä ilmanlaatua. Kaupungin mahdollisuudet vaikuttaa ajoneuvoteollisuuteen ja kuluttajien päätöksentekoon ovat rajalliset. Kaupunki voi vaikuttaa mm. liikennesuunnittelulla, joukkoliikenteen houkuttelevuuden lisäämisellä, kaupungin omien ajoneuvojen päästörajoituksilla, vähäpäästöisten ajoneuvojen suosimisella esim. pysäköinnissä sekä pyöräilyn ja jalankulun edistämällä.

Ilmansuojelun tavoitteet ovat rakennusviraston toiminnan kehittämisessä tärkeitä. Hengitettäviin hiukkasiin (PM10) sisältyy kaikki pienemmät hiukkaset, myös alle PM2,5 kokoa olevat pienhiukkaset, jotka ovat suureksi osaksi kaukokulkeumaa. Pitkän aikavälin PM10 puolittumistavoitteeseen tulisi tarkentaa koskeeko tavoite vain ns. katupölyhiukkasia, joiden lähde on katutyöt/ katurakentaminen tai muu rakentaminen ja kadun hoidossa käytettävät materiaalit. Vuorokausiraja-arvon ylityspäivien lukumäärän vähentämisen lisäksi tavoitteeksi olisi ensisijaisen tärkeää asettaa ylityspiikkien suuruuden vähentäminen nykyisestä tasosta.

Hengitettävien hiukkasten vuorokausiraja-arvon ylitysmäärien tiukentaminen ympäristöpolitiikan tavoitteen mukaisesti on erittäin haasteellista nykyisessä taloustilanteessa. Haasteena on kantakaupunki ja erityisesti sen katukuilut. Kantakaupungissa katujen puhtaanapitovastuu kuuluu pääasiassa kiinteistönomistajille. Nykyisessä tilanteessa kaupungin ohjauksen keinot eivät ole riittävät. Rakennusviraston arvion mukaan katupölyn määrää voidaan todennäköisesti vähentää, jos kantakaupungin katujen kaikki hoitovastuut olisivat yhdellä vastuutaholla.

Tehokas katupölyn vähentämiskeino olisi nastarenkaiden osuuden vähentäminen, jonka on todettu vähentävän hengitettävien pienhiukkasten muodostumista. Muita katupölyn vähentämiskeinoja ovat hiekoituksen vähentäminen ja katujen suolauksen lisääminen, mutta suolaus aiheuttaa muita ympäristöhaittoja. Liukkaudentorjuntaan kehitetyt ympäristöystävälliset kemikaalit maksavat noin 10 kertaa enemmän kuin nykyiset menetelmät.

Hengitettävien hiukkasten raja-arvojen ylityksiin vaikuttavat myös erilaiset työmaat. Rakennusvirasto on kehittänyt työmaista aiheutuvien

26.09.2012

Ryj/10

haittojen hallintaa parantavia työmenetelmiä, mutta pitkän aikavälin hengitettävien hiukkasten (PM10) puoliintumistavoite on epärealistinen.

Sähköautojen käyttöönottoa Helsingissä tulee tarkastella ympäristöpolitiikassa tai sen taustamuistiossa nykyistä kokonaisvaltaisemmin. Latauspalvelujen 1. vaiheen yleissuunnitelma on valmisteilla. Tulevaisuudessa sähköautojen yleistyminen asettaa suuret vaatimukset latausverkoston laajuudelle, latauspisteiden sijoittelulle ja latauspalvelun järjestämiselle Helsingissä.

Meluntorjunta

Meluntorjunnan tavoitteissa on kiinnitetty huomio oikeisiin kokonaisuuksiin ja tavoitteet ovat valtioneuvoston periaatepäätöksen 2006 mukaisia. Kuitenkin tavoitteiden saavuttaminen kaupungin omin toimin on erittäin haasteellista, osittain jopa epärealistista.

Meluntorjunnan tarve on suurin Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ylläpitovastuulla olevien suurten väylien varrella. Uudenmaan ELY-keskuksen meluntorjuntaan käyttämät määrärahat ovat viime vuosina olleet täysin riittämättömiä meluntorjuntatavoitteiden saavuttamiseksi. Tavoitteiden saavuttamiseksi tulisi meluntorjunnan rahoitusta lisätä sekä valtion että kaupunginkin toimesta.

Pitkällä aikavälillä meluntorjunnan keinovalikoimaa on laajennettava melusteitä tehokkaampiin toimiin. Nastarenkaiden osuuden vähentäminen mahdollistaisi nykyisiä asfalttipäällysteitä hienorakeisempien ja hiljaisempien päällysteiden käytön merkittävän lisäämisen.

Sekä maankäytön suunnittelulla, että liikennesuunnittelulla on mahdollista poistaa nykyisiä meluongelmia ja etenkin ennaltaehkäistä uusien syntymistä. Kasvavat liikennemäärät ja tiivistyvä kaupunkirakenne ovat tähän asti jatkuvasti lisänneet pääväylien melualueilla asuvien ihmisten määrää.

Melun raja-arvojen ylityksiin vaikuttavat myös erilaiset työmaat. Työmaista aiheutuvien kokonaishaittojen vähentäminen voi edellyttää lyhytaikaista melutason nousua työmaan vaikutusalueella.

Keskipitkän aikavälin tavoitteeksi asetettu 60 dB keskiäänitason alittuminen herkimpien väestöryhmien toimipisteissä, erityisesti kantakaupungin leikkipuistoissa ja puistoissa sijaitsevien päiväkotien ulkoilualueilla, lienee epärealistista ilman nykyisen ajoneuvoliikenteen huomattavaa rajoittamista.

Hankinnat, jätteet, materiaalitehokkuus

Rakennusviraston toiminnassa hankinnoilla on merkittävä rooli. Rakentamisen ja ylläpidon hankintojen ympäristövaikutukset ovat kauaskantoisimpia. Tästä syystä ympäristönäkökohtien huomioon ottaminen nykyistä paremmin on tärkeää näissä hankintaprosesseissa.

Hankintalainsäädännössä asetetaan edellytyksiä ympäristönäkökohtien huomioon ottamiseksi hankintaprosessissa. Ympäristökriteerit on suhteutettava ja niiden on liityttävä kulloinkin kyseessä olevaan hankinnan kohteeseen.

Ympäristönäkökohtien huomioimisessa hankinnoissa etukäteissuunnittelu ja tiedon hankinta ovat välttämätön osa hankintaprosessia. Tämä vaatii riittävien resurssien varaamista hankinnan aikataulua suunniteltaessa. Tällä hetkellä hankintojen ympäristökriteerien huomioimista hankaloittaa oikeiden ja merkityksellisten painotusten löytäminen ja vertailu. Tästä syystä tietotaidon lisäämisellä palveluhankintojen ympäristösisällöstä on suuri merkitys.

Euroopan komissio valmistele parhaillaan ehdotusta uudeksi hankintadirektiiviksi, jossa ympäristönsuojelu, energiatehokkuuden lisääminen ja ilmastonmuutoksen torjuminen saivat nykyistä suuremman painoarvon hankinnoissa.

Materiaalitehokkuus on ympäristöpolitiikassa sisällytetty hankintojen ja jätteiden vähentämisen tavoitteisiin. Materiaali- ja ekotehokkuudessa infrarakentamisen massataloudella ja -logistiikalla on suuri merkitys, mutta se ei näy tavoitteissa.

Vesiensuojelu

Itämerihaasteen tavoitteiden mukaisesti kaupungin omistamia maisemapeltoja pyritään viljelemään esimerkillisesti. Rakennusvirasto selvittää yhteistyössä Helsingin yliopiston kanssa, minkälaisia ravinnekuormituksen vähentämiseen tähtääviä ehtoja voidaan asettaa palveluosaston viljelyalueita koskeviin vuokrasopimuksiin.

Keskeisten virkistysaarten saattaminen vesihuollon piiriin on vesiensuojelun ja aarten kehittämisen kannalta tarpeen. Tavoite on otettava huomioon kaupungin vesihuollon kehittämissuunnitelmassa.

Uusien projektialueiden maankäytön ja liikenneyhteyksien suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon Helsingin kaupungin olemassaolo ja ulottuminen merialueelle.

Hulevesien ja viheralueiden suunnitteluratkaisujen merkitys korostuu ilmastonmuutoksen myötä, kun sääolot äärevöityvät. Hulevesipiikit

26.09.2012

Ryj/10

vaikuttavat pienvesistöihin haitallisesti. Hulevesistä ei ole suoraa mainintaa tavoitteissa.

Helsingin laajentumisen myötä vesiensuojelussa tulisi huomioida järvet, jotka sijaitsevat Östersundomin alueella (Stora dammen, Storträsk, Hältingträsk, Gumböle träsk (osin) ja Genaträsk (osin)). Niillä on oma erityisarvonsa pääkaupungin kannalta, mutta niitä ei ole mainittu työryhmän ehdotuksessa eikä sen taustamuistiossa.

Kalojen noususteiden poistamista koskeva tavoite on ympäristöpolitiikan muihin tavoitteisiin verrattuna yksityiskohtaisempi.

Yksi suurimpia Itämeren haasteita on kasvava öljyonnettomuusriski. Öljyntorjuntaan varautuminen merellä ja rannoilla tulee lisätä tavoitteisiin.

Taustamuistiossa mainittu laki vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä (1299/ 2004) käsittää myös ensimmäisten merenhoitosuunnitelmien laatimisen vuoteen 2015 mennessä. Merenhoidon suunnittelusta säädetään tarkemmin asetuksella merenhoidon järjestämisestä (980/ 2011).

Luonnon ja maaperän suojelu

Yleisten töiden lautakunta pitää luonnonsuojeluun liittyvää pitkän aikavälin tavoitetta hyvänä. Keskipitkän aikavälin tavoite on puolestaan haasteellinen. Tavoitteeksi asetut vakiintuneet luontotyypit ja eliölajit on määriteltävä tarkemmin. Kaupunkiympäristössä osa luontotyypeistä ovat muuntuneita ja intensiivinen virkistyskäyttö sekä alueiden pirstoutuminen muuttavat niitä jatkuvasti.

Kaupungin luonnonmukaisten virkistysalueiden hoidossa on otettava huomioon kaikki luonnonhoidon tavoitteet (Khs 8.2.2010 päätös) kuten turvallisuus, ulkoilu- ja virkistysarvot sekä maisema-arvot luonnon monimuotoisuusarvojen ohella. Mahdollisuudet ennallistamiseen rajoittuvat luonnon arvokohteisiin.

Metsien ja soiden luonnollisten rakennepiirteiden säilyttäminen onnistuu vain tietyillä metsäalueilla, joilla puustoa voidaan kasvattaa eri-ikäisrakenteisena. Lahopuuta jätetään hoidettaviin metsiin, joka lisää monimuotoisuutta ja maaperän luontaisia toimintoja.

Yleisten töiden lautakunta pitää hyvänä tavoitetta, että viheralueet, joita asemakaavoitetaan, kompensoidaan.

Maaperää koskeva pitkän aikavälin tavoite pilaantuneen maaperän kunnostamisesta on jo nykyisten menettelyjen mukainen.

Tavoite maaperän luontaisten ominaisuuksien ja toimintojen turvaamisesta tulee tarkentaa kohdistuvaksi luonnonmukaisille viheralueille, ei yleisesti viheralueille.

Ympäristötietoisuus ja -vastuullisuus

Yleisten töiden lautakunta pitää ympäristötietoisuuden edistämistä tärkeänä tavoitteena. Ympäristötietoisuutta lisätään rakennusvirastossa energiasäästöneuvonnalla sekä viheralueiden tunnettuuden lisäämisellä. Myös puistokummitoiminnalla on merkittävä osallistava rooli ympäristötietoisuuden ja vapaaehtoistoiminnan edistämisessä.

Työyhteisöjen ekotukitoiminnan lisääminen ja asukkaiden kestävä elämäntapaa tukeva palvelutarjonta mahdollistavat ympäristötietoisuuden muuttumisen teoiksi.

Rakennusvirasto tukee osaltaan asukkaiden kestävä elämäntapaa tekemällä HSY:n kanssa tiivistä yhteistyötä toimivan kierrätyspisteverkoston määrittelyssä ja rakentamisessa.

Ympäristöjohtaminen ja kumppanuudet

Määrätietoisella ympäristöjohtamisella Helsingin kaupunki varmistaa ympäristöpolitiikan toteutumisen. Ympäristöjohtamista koskevat tavoitteet ovat osittain jo toteutuneet, joten myös tälle osuudelle tulee olla pitkän aikavälin tavoite.

Pitkällä aikavälillä kaupungin poliittinen päätöksenteko ja taloudellinen ohjaus tulisi yhdistää kiinteämmin ympäristöjohtamiseen. Kaupungin yhteinen taloudenohjausjärjestelmä tulee muovata sellaiseksi, että ympäristötilinpito on toteutettavissa helposti ja systemaattisesti. Hyvä lähtökohta on ensin sisällyttää ympäristötavoitteita muun muassa tulospalkkiojärjestelmään, kuten keskipitkän aikavälin tavoitteessa on mainittu.

Kumppanuuksien tavoitteiden asettelusta puuttuu kansainvälisen toiminnan näkökulma.

Yleisten töiden lautakunta pitää kaupungissa järjestettävillä suurtapahtumille asetettua ympäristöohjelman tai -suunnitelman laatimista koskevaa tavoitetta hyvänä, mutta vastuu niiden laatimisesta tulisi olla tapahtuman järjestäjällä.

Yhteenveto

Ympäristöpolitiikan työryhmän ehdotus sisältää kattavasti kaupungin toiminnan ympäristönäkökohdat. Yleisten töiden lautakunta pitää ympäristöpolitiikan tavoitteiden asettamista tärkeänä.

Pitkän aikavälin tavoitteet tähtäävät vuoteen 2050, joten tavoitetaso asettuu väistämättä korkealle. Yleisten töiden lautakunnan näkemyksen mukaan esitetty tavoitetaso on haasteellinen ja osin jopa epärealistinen rakennusviraston toiminnan kannalta. Tavoitteiden toteuttamista edistetään rakennusvirastossa käytössä olevien määrärahojen puitteissa. Ympäristöpolitiikan tavoitteiden määrätietoinen toteuttaminen vaatisi nykyistä enemmän määrärahoja muun muassa meluntorjuntaan, ilmastonmuutokseen sopeutumiseen ja ilmansuojeluun.

Ympäristöpolitiikan tavoitteiden toteutuminen edellyttää niihin sitoutumista. Ympäristöpolitiikka ei ole toimenpideohjelma vaan tavoitteille on olemassa erilaisia toteuttamiskeinoja. Tavoitteita toteuttavat toimenpiteet valmistellaan erikseen hallintokuntien normaalin toiminnan suunnittelun ja päätöksenteon sekä ympäristönsuojelun eri osa-alueiden ohjelmien valmistelun ja toteuttamisen yhteydessä. Rakennusvirastossa tämä tarkoittaa mm. tavoitteiden ottamista huomioon viraston ympäristöohjelman valmistelussa, sekä lopulta tavoitteiden ottamista osaksi hankintasopimusten ja yleisten alueiden lupien ehtoja, sekä niiden noudattamisen valvontaa.

Ympäristöpolitiikan taustamuistio tulee päivittää laadinta-ajankohdan jälkeen muuttuneiden tietojen osalta. Tällöin tavoitteiden asettelu on vahvemmalla pohjalla. Lausunnon liitteenä on koonti keskeisimmistä päivitystarpeista.

Yleisten töiden lautakunta kannattaa päivitettyjä ympäristöpolitiikan tavoitteita lausunnossa esitetyn mukaisin täydennyksin.

Käsittely

24.04.2012 Ehdotuksen mukaan

Esittelijän muutokset:

Lisätään kohtaan "Ilmansuojelu" kappaleen 11 jälkeen:
"Sähköautojen käyttöönottoa Helsingissä tulee tarkastella ympäristöpolitiikassa tai sen taustamuistiossa nykyistä kokonaisvaltaisemmin. Latauspalvelujen 1. vaiheen yleissuunnitelma on valmisteilla. Tulevaisuudessa sähköautojen yleistyminen asettaa suuret vaatimukset latausverkoston laajuudelle, latauspisteiden sijoittelulle ja latauspalvelun järjestämiselle Helsingissä."

Lisätään kohtaan "Vesiensuojelu" kappaleen 24 jälkeen:
"Uusien projektialueiden maankäytön ja liikenneyhteyksien suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon Helsingin alueen olemassaolo ja ulottuminen merialueelle."

Lisätään kohtaan "Vesiensuojelu" kappaleen 25 jälkeen:
"Helsingin laajentumisen myötä vesiensuojelussa tulisi huomioida järvet, jotka sijaitsevat Östersundomin alueella (Stora dammen, Storträsk, Hältingträsk, Gumböle träsk (osin) ja Genträsk (osin)). Niillä on oma erityisarvonsa pääkaupungin kannalta, mutta niitä ei ole mainittu työryhmän ehdotuksessa eikä sen taustamuistiossa."

Lisätään kohtaan "Vesiensuojelu" kappaleen 27 jälkeen:
"Taustamuistiossa mainittu laki vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä (1299/ 2004) käsittää myös ensimmäisten merenhoitosuunnitelmien laatimisen vuoteen 2015 mennessä. Merenhoidon suunnittelusta säädetään tarkemmin asetuksella merenhoidon järjestämisestä (980/ 2011)."

Muutetaan kohdan "Luonnon ja maaperän suojelu" kappale 31 muotoon:

"Yleisten töiden lautakunta pitää hyvänä tavoitetta, että viheralueet, joita asemakaavoitetaan, kompensoidaan."

17.04.2012 Pöydälle

Esittelijä

kaupungininsinööri
Raimo K Saarinen

Lisätiedot

Heidi Huvila, ympäristöasiantuntija, puhelin: 310 38202
heidi.huvila(a)hel.fi

Kaupunkisuunnittelulautakunta 24.04.2012 § 164

HEL 2011-009764 T 11 00 00

Päätös

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kokonaisvaltaisten ympäristöpoliittisten tavoitteiden asettaminen Helsingille on kannatettavaa. Ne linjaavat kaupungin strategista kehittämistä ympäristöystävällisempään suuntaan. Kaupunkisuunnittelun näkökulmasta on kuitenkin huomattava, että tavoitteet ovat osin ristiriitaisia. Kaikkien ympäristönäkökulmien samanaikainen ja yhteismitallinen huomiointi ei maankäyttöratkaisuissa useinkaan ole mahdollista.

Ympäristöpolitiikan tavoitteet on selvästi asetettu kunnianhimoiselle tasolle. Tämä on osa viimeaikaista kehitystä, jossa ympäristöarvojen merkitys on yhteiskunnassa korostunut. Tavoitteellisen

ympäristöpolitiikan toteuttaminen on suurelta osin myös kustannuskysymys, mutta työryhmän ehdotuksen pohjalta politiikan toteuttamisen taloudellisia vaikutuksia on hyvin vaikea arvioida.

Kaupunkisuunnittelun näkökulmasta ympäristöpolitiikan tavoitteet eivät myöskään tee riittävää eroa jo rakennettujen ja vasta myöhemmin yksityiskohtaisesti suunniteltavien alueiden välillä. Kokonaan uusilla alueilla kaupunkisuunnittelun keinoin tavoitteisiin on helpompaa päästä kuin jo rakennetuilla alueilla.

Helsingiläisen kaupunkisuunnittelun tavoitteena on jo pitkään ollut yhdyskuntarakenteen hajaantumiskehityksen hillitseminen kaupunkirakennetta tiivistämällä. Kaupunkisuunnittelun kannalta erityisesti keskipitkälle aikavälille asetettujen määrällisten tavoitteiden tavoittelu liikenneperäisten melu- ja pakokaasujen osalta tekee tiivistyvän kaupunkirakenteen edellytysten luomisesta erittäin vaikeaa. Seudullisesta näkökulmasta laajat liikenteen suojavyöhykkeet johtavat pitkällä aikavälillä rakenteen hajoamiseen, autoilun lisääntymiseen ja yhteisvaikutuksinaan liikenteen melu- ja pakokaasupäästöjen lisääntymiseen. Ympäristöpolitiikan linjaukset ovat tältä osin ristiriitaisia.

Niin ikään luonnon ja maaperän suojelun keskipitkän aikavälin tavoitteet on kirjattu luonnokseen kovin tarkasti, jotta yhteen sovittava suunnittelu ja päätöksenteko metsien, soiden, avo- ja rantakallioiden ja harjujen tulevasta sopivasta maankäytöstä olisi aidosti mahdollista. Kirjaimellisesti tulkittuina, ja esimerkiksi Östersundomin alueen suunnittelua voimakkaasti ohjaavina, ne estäisivät suurelta osin alueen rakentumisen kaupunkimaisen tiiviiksi ympäristöksi.

Tarkempina perusteluinaan kaupunkisuunnittelulautakunta esittää seuraavaa:

Ilmastonsuojelu

Kasvihuonekaasujen vähentämistavoitteet on esitetty kulutusperusteisesti. Kuten taustamuistiossa on todettu, päästöjen esitetynkaltaisen merkittävän vähentämisen edellytyksinä ovat nykyisen energiantuotannon oleellinen muuttaminen ja kulutuksen vähentäminen. Keskipitkän aikavälin tavoitteena on esitetty päästöjen vähentäminen 20 % vuoteen 2020 mennessä. Pitkän aikavälin tavoitteena on hiilineutraalin kaupungin tavoite vuoteen 2050 mennessä. Tavoitteet ovat yhteneväiset kansainvälisten ilmastositoumusten, kansallisten strategioiden kuin myös Helsingin kaupungin valtuustostrategiassa esitettyjen tavoitteiden sekä Helsingin energian kehitysohjelman kanssa.

Energiantuotannon ennakoidut muutostoimet on sisällytetty kasvihuonekaasujen kulutusperusteisiin päästövähennystavoitteisiin. Tästä seuraa tavoitteiden saavuttamiselle suuria ajallisia, teknisiä ja taloudellisia epävarmuuksia. Energiantuotantojärjestelmä on monin osin rakennettava uudestaan tavoitteiden saavuttamiseksi. Esimerkiksi vaihtoehtoisen polttoaineen hankintalogistiikka ja toimivat markkinat ovat pääosin vielä luomatta. Myös tuotantotekniikka ja uusia tuotantojärjestelmiä tukeva infra vaativat kehitystyötä ja yhteensovittamista maankäyttöön, mikä jo olemassa olevassa kaupunkirakenteessa on haastavaa.

Energiantuotantojärjestelmät ja se, mihin ja kuinka paljon kuluttajat energiaa käyttävät, ovat useimmiten erillisiä asioita. Kaupunkisuunnittelun keinot vaikuttaa niihin ovat usein luonteeltaan mahdollistavia, mutta myös ohjaavia.

Helsingin uuden yleiskaavan laatiminen on käynnistynyt vuoden 2012 alussa. Energia- ja ilmastoasiat ja yleiskaavaratkaisujen energia- ja ilmastovaikutukset ovat yksi selvityskohteista.

Ilmansuojelu

Ilmansuojelua koskevissa keskipitkän aikavälin tavoitteissa mainitut ilmanlaadun ohjearvot otetaan maankäytön ja liikenteen suunnittelussa huomioon. Käytännössä nykyisessä tiiviissä kaupunkirakenteessa ei keskipitkän aikavälin tavoitteita pystytä kuitenkaan laajassa mittakaavassa saavuttamaan taustamuistion mukaisilla toimenpiteillä. Tavoitteisiin pääseminen vaatisi nykyistä rajoittavampaa suhtautumista etenkin henkilöautoliikenteeseen, esimerkiksi alentamalla ajonopeuksia pääväylillä. Lisäksi ratkaisevassa roolissa on ajoneuvotekniikan kehittyminen, johon kaupunkisuunnittelulla ei ole mahdollista vaikuttaa.

Joukkoliikenteen tehostaminen, kävelyn ja pyöräilyn kulkutapaosuuksia kasvattamalla sekä liikkumisen ohjaukseen ja liikenteen hinnoitteluun kohdistuvat toimenpiteet luovat pitkällä aikavälillä parhaat edellytykset katuliikenteen päästöjen vähenemiselle. Myös tässä keskeisessä roolissa on kaupunkirakenteen tiivistäminen etenkin esikaupunkivyöhykkeellä. Kaupunkisuunnittelun pyrkimyksenä on nostaa kävely- pyöräily- ja joukkoliikennevyöhykkeiden osuutta maankäytössä. Tällaista liikkumisvyöhykkeisiin perustuvaa tarkastelua on tehty mm. HSL:n toimesta, SYKE:n Urban Zone -tutkimushankkeen puitteissa sekä kaupunkisuunnitteluviraston oman kaavoituksen arviointi- ja seurantatyökalun (KARVI) kehitystyössä.

Osana uutta yleiskaavatyötä on tarkoitus tarkastella mm. nykyisten moottoritiemäisten alueiden maankäytön muutosten edellytyksiä. Ilmanlaatua koskevat asiat ovat yksi reunaehdoista, jotka alueiden tarkemmassa suunnittelussa tullaan ottamaan huomioon.

Ympäristömelu

Kuten taustamuistiossa on todettu, merkittävä osa helsinkiläisistä asuu jo nykyisin laskennallisilla melualueilla, joilla liikenteen aiheuttama melutaso ylittää ohjearvot. Melulle altistujien määrän arvioidaan Helsingin Yleiskaava 2002:n ja Uudenmaan maakuntakaavan perusteella edelleen lisääntyvän. Merkittävä syy altistujien määrään sekä määrän ennakoituun kasvuun on se, että melulle altistujien määrät arvioidaan kaavamaisesti ulkomelutason perusteella ilman, että arvioinnissa kiinnitetään tarkemmin huomiota tehtyihin tai tehtäviin suunnitteluratkaisuihin.

Kaupunkirakennetta tiivistettäessä joudutaan pitkän tähtäimen kaavaratkaisujen mukaan rakentamaan myös ns. melualueille, joilla ohjearvot ulkona ylitetään. Tällöin asemakaavatasoisissa suunnitteluratkaisuissa voidaan melu ottaa huomioon siten, että asuinrakennusten yhteyteen järjestetään melulta suojattuja ulko-oleskelualueita. Meluntorjunnan varmistamiseksi annetaan asemakaavoissa tarvittaessa lisäksi erillisiä määräyksiä koskien mm. rakennusten ääneneristävyyttä.

Melun kannalta keskeisen haaste koskee vanhoja asuinalueita, jotka ovat liikenteen kasvun ja/tai riittämättömän meluntorjunnan takia alttiina melulle. Melueroita rakentamalla saavutetaan paikallisia parannuksia, joiden vaikutus kokonaisaltistujien määrään on kuitenkin varsin pieni. Ruuhkamaksuilla saataisiin autoliikennettä vähemmän jonkin verran; tosin liikennemäärän puolittuminenkin alentaa melutasoja vain 3 dB.

Yhtenä kaupunkisuunnittelun keinona, joka tukee pitkän aikavälin tavoitteisiin pääsemistä, voisivat olla moottoritiemäisten alueiden maankäyttömuutokset tehostamalla alueiden maankäyttöä ja muuttamalla liikenneympäristön luonnetta. Onnistuneilla ratkaisuilla voitaisiin parhaimmillaan vaikuttaa niin ajonopeuksiin, liikennemääriin kuin tehostaa huomattavasti seudullisesti keskeisten alueiden maankäyttöä.

Seuraavan kymmenen vuoden aikana ei ole nähtävissä sellaisia kaupunkisuunnittelun keinoja, joilla esitetty keskipitkän aikavälin tavoite 55 dB:n melualueella asuvien määrän vähentämisestä 20 %:lla olisi saavutettavissa. Pitkän aikavälin tavoitteen täyttyminen edellyttäisi käytännössä liikenteen melupäästöjen sekä liikennemäärien tai -nopeuksien dramaattista alenemistä nykyisestä.

Luonnon ja maaperän suojelu

Maaperän suojelun pitkän aikavälin tavoitteeksi on ehdotettu kaupungin alueella olevan pilaantuneen maaperän käsittelemistä siten, ettei siitä ole haittaa terveydelle tai ympäristölle. Tavoite on realistinen uusilla

rakentamisalueilla, joilla maaperä tutkitaan jo kaavoituksen aikana. Kohteet kunnostetaan viimeistään rakentamisen yhteydessä tulevaan käyttötarkoitukseen soveltuvaksi. Merkittävimmät maaperältään pilaantuneeksi tiedetyt rakentamiskohteet toteutetaan lähivuosisikymmenien aikana siten, että kunnostaminen pitkän aikavälin tavoitteena on uusille alueille sopiva.

Avo- ja rantakallioiden sekä harjujen määrän säilyttäminen ennallaan on hyvin vaikeaa tiivistyvän kaupungin tavoitteiden ja ennen kaikkea Östersundomin osalta, joka nykyisellään on pitkälti kallioista luonnontilaista aluetta. Kaupunkisuunnittelulautakunta esittää, että ehdottomat ja kategoriset tavoitteet geologisten kohteiden säilymisestä muotoillaan tältä osin uudestaan ja suhteutetaan tiiviimmästä kaupunkirakenteesta saataviin seudullisiin ja valtakunnallisiin etuihin ympäristön kannalta.

Tiivistyvässä kaupungissa viheralueiden suunnittelu tiukan ekologisesta näkökulmasta on haastavaa, jonka tarkoituksenmukaisuutta on tarkkaan harkittava. Viherympäristön arvot tulee suhteuttaa muihin hyötyihin. Tilanteissa, joissa viheralueiden maankäytön muuttaminen esimerkiksi asuinrakentamiseen on tarkoituksenmukaista, tapahtuu suunnittelu pääsääntöisesti asetettuja suunnittelutavoitteita priorisoiden.

Helsingin kontekstissa tavoitteena on useimmiten kaupunkimainen, tiiviisti rakennettu ympäristö. Jos alueella on vahvoja muita reunaehtoja, esimerkiksi luonnonsuojelulakiin perustuvia arvoja otetaan nämä itsestään selvästi suunnittelussa huomioon. Tietyissä tilanteissa voidaan ehdotetun politiikan mukaisesti käyttää myös kompensatioperiaatetta, mikä kaupunkialueella tarkoittaa useimmiten viheralueiden toiminnallisen ja esteettisen laadun parantamista.

Vesiensuojelu

HSY Veden viemäriverkoston ylivuotovesiä koskevat määrälliset tavoitteet ovat vaativia, sillä ylivuotokohtien parannuksia on jo nykyisin tehty. Ylivuotovesien edelleen vähentäminen edellyttäisi erittäin merkittäviä muutos- ja täydennystoimia sekä investointitarpeita viemärintijärjestelmään. Sinänsä ympäristöpolitiikan vesien suojelua käsittelevät tavoitteet ovat hyviä ja näihin tulee pyrkiä. Kaupunkisuunnittelun näkökulmasta tämä edellyttää, ettei viemärintijärjestelmän saneerauksesta aiheudu kohtuutonta haittaa kaupunkielämälle (katukaivantojen merkittävä lisääntyminen).

Ylivuotojen määrään vaikuttavat viemärintijärjestelmästä suoraan vesistöön myös HSY Veden jäsenkuntien alueen ulkopuolelle Keski-Uudellemaalle ulottuvan alueen viemäriverdet. Kaupunki voi omin toimin

26.09.2012

Ryj/10

vain osittain vaikuttaa ylivuotojen vähentämisen teknisiin ratkaisuihin ja rahoituspäätöksiin.

Käsittely

24.04.2012 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Matti Niemi: Lausunnon kohdan Ilmastonsuojelu kolmas kappale muutetaan muotoon:

"Energiantuotantojärjestelmät ja se, mihin ja kuinka paljon kuluttajat energiaa käyttävät, ovat useimmiten erillisiä asioita.

Kaupunkisuunnittelun keinot vaikuttaa niihin ovat usein luonteeltaan mahdollistavia, mutta myös ohjaavia."

Kannattajat: Mari Holopainen

Lautakunta päätti yksimielisesti ilman äänestystä hyväksyä jäsen Niemen tekemän ja jäsen Holopaisen kannattaman vastaehdotuksen.

Vastaehdotus:

Matti Niemi: Lausunnon kohdan Ilmansuojelu ensimmäisen kappaleen kolmas virke muutetaan muotoon:

"Tavoitteisiin pääsemiseksi tulee selvittää mahdollisuudet nykyistä ohjaavampaan suhtautumiseen etenkin henkilöautoliikenteeseen, esimerkiksi alentamalla ajonopeuksia pääväylillä."

Kannattajat: Heli Puura

Lautakunta äänesti jäsen Niemen tekemästä ja jäsen Puuran kannattamasta vastaehdotuksesta. Suoritettussa äänestyksessä esittelijän ehdotus voitti.

Vastaehdotus:

Mari Holopainen: Lausunnon kohdan Vesiensuojelu ensimmäisen kappaleen kolmannesta virkkeestä poistetaan sanat "tietyin ehdoin".

Lautakunta päätti yksimielisesti ilman äänestystä hyväksyä jäsen Holopaisen vastaehdotuksen.

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Lausunnon kohdan Ilmansuojelu ensimmäisen kappaleen kolmas virke muutetaan muotoon: "Tavoitteisiin pääsemiseksi tulee selvittää mahdollisuudet nykyistä ohjaavampaan suhtautumiseen etenkin henkilöautoliikenteeseen, esimerkiksi alentamalla ajonopeuksia pääväylillä."

26.09.2012

Ryj/10

Jaa-äännet: 6

Mari Holopainen, Stefan Johansson, Arja Karhuvaara, Lasse Männistö,
Elina Palmroth-Leino, Osmo Soininvaara

Ei-äännet: 2

Matti Niemi, Heli Puura

Tyhjä: 0

Poissa: 1

Silvia Modig

Suoritetussa äänestyksessä esittelijän ehdotus voitti äänin 6-2. Yksi jäsen oli poissa.

17.04.2012 Pöydälle

Esittelijä

yleiskaavapäällikkö
Rikhard Manninen

Lisätiedot

Alpo Tani, yleiskaavasuunnittelija, puhelin: 310 37316
alpo.tani(a)hel.fi

Eija Kivilaakso, toimistopäällikkö, puhelin: 310 37247
eija.kivilaakso(a)hel.fi

Marja Piimies, yleiskaava-arkkitehti, puhelin: 310 37329
marja.piimies(a)hel.fi

Kaarina Laakso, diplomi-insinööri, puhelin: 310 37250
kaarina.laakso(a)hel.fi

Jouni Kilpinen, diplomi-insinööri, puhelin: 310 37251
jouni.kilpinen(a)hel.fi

Helsingin Energian johtokunta 24.04.2012 § 26

HEL 2011-009764 T 11 00 00

Päätös

Johtokunta päätti antaa asiasta kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Helsingin Energialla ei ole huomauttamista kaupungin ympäristöpolitiikan tarkistamisen raporttiin.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Seppo Ruohonen

Lisätiedot

Martti Hyvönen, Ympäristöjohtaja, puhelin: +358 9 617 2075

26.09.2012

Ryj/10

martti.hyvonen(a)helen.fi

Ympäristölautakunta 17.04.2012 § 134

HEL 2011-009764 T 11 00 00

Päätös

Ympäristölautakunta päätti antaa seuraavan lausunnon.

Esittelijä muutti esitystään siten, että sivun 2 toiseksi viimeisin kappale, joka kuuluu "Ympäristöpolitiikka myös nostaa esille joitakin uusia toteuttamiskelpoisia ympäristönsuojelun keinoja. Yksi näistä on kompensointimenettelyn käyttöönotto viheralueille rakentamisessa. Kompensointimenettely tulee suunnitella yhdessä kaupunkisuunnitteluja rakennusvirastojen kanssa, jotta siitä saadaan hyvin toimiva väline ratkaisemaan kaupunkirakenteen tiivistämisen aiheuttamia haasteita kaupungin viheralueverkostolle." poistetaan.

Ympäristöpolitiikka on koko kaupunkiorganisaation yhteinen linjaus ympäristönsuojelun tavoitteista, joten keskeisten hallintokuntien sitoutuminen siihen on ensiarvoisen tärkeää. Ympäristöpolitiikan toteutuksen kannalta on erittäin hyvä, että sitä valmisteleavassa työryhmässä oli laaja edustus ympäristön kannalta merkittävistä kaupungin virastoista ja liikelaitoksista ja että työryhmä hyväksyi ehdotuksen yksimielisesti. On toivottavaa, että ympäristöpolitiikan toteutumisen yhdenmety seuranta tapahtuu virastojen ja laitosten yhteistyönä.

Ympäristöpolitiikka on keskeinen osa kaupungin ympäristöjohtamisen järjestelmää. Se toteuttaa hyvin kaupungin strategiaohjelman linjausta, jonka mukaan Helsingin kaupunki on edelläkävijä globaalin vastuun kantamisessa. Tämä ilmenee mm. ympäristönsuojelussa ja ilmastopolitiikassa. Strategiaohjelmassa on linjattu ilmasto- ja Itämeripolitiikkaa, mutta ympäristöpolitiikka on oikea väline linjata kattavasti myös muita keskeisiä ympäristönsuojelun osa-alueita.

Ympäristöpolitiikan perusteellinen tarkistaminen on ollut erittäin tarpeellista tilanteessa, jossa kaupungin ympäristöjohtamisen järjestelmää on kevennetty luopumalla kaupungin ympäristöohjelman valmistelusta. Helsingin aiempi ympäristöpolitiikka oli voimassa vuosina 2005–2008, joten ympäristöpolitiikan sisällöllinen tarkistaminen on siitäkin syystä erittäin ajankohtaista. Ympäristöpolitiikka on kaupunginvaltuuston edellyttämä linjaus, jonka tulisi edetä sujuvasti nykyisen kaupunginvaltuuston päätettäväksi.

Luonteeltaan poikkihallinnollisten ympäristöasioiden johtamista helpottaa ja tehostaa se, että yhteen ympäristöpolitiikka-asiakirjaan on

koottu kaupungin eri ohjelmista ja strategioista ympäristönsuojeluun liittyvät tavoitteet. Se, että keskipitkän aikavälin tavoitteet osin noudattavat kansallisia tavoitteita, kuten ilmanlaadun ja melun kohdalla, on perusteltua. Helsingin ainoana Suomen suurkaupunkina voi olla vaikeaa saavuttaa edes niitä tavoitteita.

Valtioneuvoston terveystieteiden antamien ohjeiden mukaan melutaso ulkona ei saisi päivällä olla yli 55 dB. Tieliikenteen aiheuttamalle yli 55 dB melulle altistuu kuitenkin jo noin 34% helsinkiläisistä. Kyselytutkimuksen mukaan 34% helsinkiläisistä kokee melun päiväaikaan häiritseväksi tai erittäin häiritseväksi. 21% kokee melun häiritsevän nukkumista paljon. Melun on arvioitu lisäävän Helsingissä vuosittain 16 sydäninfarktia.

Hiilineutraali Helsinki vuoteen 2050 mukalee valtioneuvoston ja EU:n asettamia tavoitteita. Vuosi 2050 on kuitenkin niin kaukana, että tavoitteen vaatimia toimenpiteitä on vaikea hahmottaa.

Ympäristöpolitiikassa esitetty ilmastomuutoksen hillintään liittyvä keskipitkän aikavälin (= vuoteen 2020 mennessä) kasvihuonekaasupäästöjen vähennystavoite voisi olla kunnianhimoisempi, jotta kaupunki todella voisi kertoa olevansa eturivin ilmastopolitiikan toimija. Poliitiikassa mainitun 20 %:n tavoitteen on esittänyt jo noin 3500 eurooppalaista kaupunkia. Myös välitavoite vuosien 2020 ja 2050 väliselle ajanjaksolle eli vuodelle 2030 olisi ollut hyvä esittää. Monet edelläkävijäkaupungit ovat esittäneet kunnianhimoisia tavoitteita vuosien 2015-2030 välille. Vaikkakin niiden ollessa enemmänkin visionäärisiä tavoitteita, niin antavat ne kuitenkin selkeän signaalin millaiseen suuntaan yhteiskuntaa tulee kehittää. Näitä tavoitteita tulisi päivittää viimeistään siinä yhteydessä kun ympäristöpolitiikka tulee seuraavan kerran tarkistettavaksi.

Ympäristöpolitiikkaan ehdotettu tavoite vakiinnuttaa kaupunkiorganisaation jätemäärä vuoden 2011 tasolle on hyvä, sillä kaupunkiorganisaation jätemäärät ovat viime vuosina olleet kustannusten kautta arvioituna kasvussa. Jättemäärien kohdalla on raportoinnissa kuitenkin vielä paljon kehitettävää eikä kattavaa tietoa vuoden 2011 jätemääristä ole saatavilla. Sen takia tulisi harkita vertailuvuoden siirtämistä vuoteen 2013, jotta raportointijärjestelmää ehditään kehittää ja jätemäärät on mahdollista raportoida luotettavasti.

Ympäristöpolitiikan tavoitteiden toteutumisesta virastoissa ja laitoksissa edistetään tehokkaan ja monipuolisten keinojen avulla toteutetun vuorovaikutuksen, viestinnän, neuvonnan ja valmennuksen avulla. Viestinnän tärkeitä kohderyhmiä ovat myös kaupungin asukkaat ja yritykset. Viestinnän, neuvonnan ja valmennuksen toimet tulee käynnistää hyvissä ajoin. Ympäristöjohtamisen asiantuntijatyöryhmä,

26.09.2012

Ryj/10

jossa on edustajat keskeisistä virastoista ja laitoksista, on sopiva foorumi toimien toteuttamiseen.

Ympäristöpolitiikkaan sisältyvien tavoitteiden toteutumisen seuranta ja siitä raportointi on tärkeää. Kaupungin jokavuotinen ympäristöraportointi on sopiva väline seurantaan ja raportointiin.

Ympäristöpolitiikan valmistelun jälkeen ympäristökeskus on yhteistyössä Helsingin yliopiston biotieteiden laitoksen kanssa käynnistänyt selvityksen luonnon monimuotoisuuden seurantatyökalun, City Biodiversity Index, käyttökelpoisuudesta Helsingissä. Ympäristöpolitiikan luontotavoitteiden seurantaindikaattoreita on jatkossa mahdollisesti kehitettävä selvityksestä saatavien tulosten perusteella.

Esittelijä

ympäristötutkimuspäällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Lisätiedot

Markus Lukin, johtava ympäristösuunnittelija, puhelin: +358 9 310 31606
markus.lukin(a)hel.fi
Jari Viinanen, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 31519
jari.viinanen(a)hel.fi